

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
PLOIEȘTI

CONSILIUL LOCAL PLOIEȘTI

CASA DE CULTURĂ
"ION LUCA CARAGIALE"
A MUNICIPIULUI PLOIEȘTI

Atitudini

LUDWIG, NICCOLO ȘI JO

Cu: Mihai Bisericanu, Radu Gheorghe și Georgeta Ciocârlan
Miercuri, 2 septembrie 2020, ora 20⁰⁰
Esplanada Bisericii „Sf. Andrei” Ploiești

Note de vară

de Gelu Nicolae Ionescu

profund, adevărat.

...De atunci, în fiecare vară, aștept timpul magic, în care să mă regăsesc lângă plopul cei mai înalți și mai deși din cartierul meu,

așezat pe una din pietrele vecine cu ei, căutând să mă feresc de ochii lumii... N-ar înțelege... N-ar înțelege că eu sunt la marea verde a plopilor adiați de vânt...

E ceva vreme – cred că eram în liceu – de când, oprindu-mă lângă niște ploi uriași adiați de vântul plăcut al unei zile de superbe de vară, mi s-a părut că aud sunet de valuri de mare...

În rest, era liniște, ca și când nimeni nu ar fi îndrăznit să întrerupă discursul excepțional al verii.

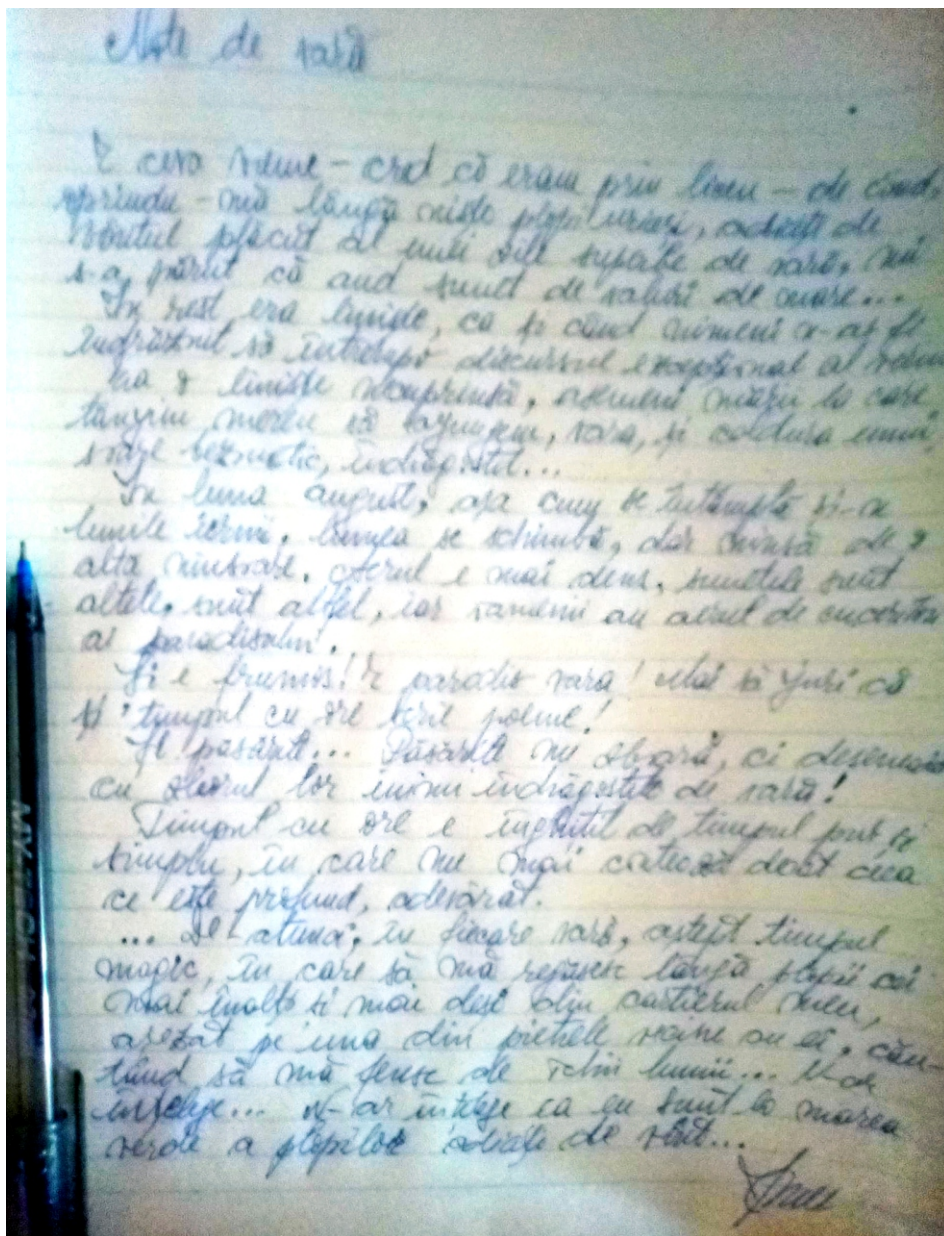
Era o liniște necuprinsă, asemeni mării la care tânjeam mereu să ajungem, vara, și căldura unui soare bezmetic, îndrăgostit...

În luna august, așa cum se întâmplă și-n lunile iernii, lumea se schimbă dar ninsă de o altă ninsoare. Aerul e mai dens, sunetele sunt altele, sunt altfel, iar oamenii au aerul de cuceritori ai paradisului.

Și e frumos! E paradis vara! Mai să juri că și timpul cu ore scrie poeme!

Și păsările... Păsările nu zboară, ci desenează cu zborul lor inimi îndrăgostite de vară!

Timpul cu ore e înghițit de timpul pur și simplu, în care nu mai contează decât ceea ce este

DESPRE NOI:

Publicație editată de: Primăria Municipiului Ploiești și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești

Fondator principal și redactor coordonator: Gelu Nicolae Ionescu

Cofondator: Ion Stratan

Redacția: Constantin Dobrescu, Traian D. Lazăr, Ion Bălu, Gabriela Teodorescu, Mădălina Paula Ștefan, Iulia Dragomir, Ion Șt. Baicu, Elena Trifan, Constantin Marin

Adresa: Piața Eroilor nr. 1A, Ploiești

e-mail: gelunionescu@yahoo.com
revistaculturala@casadecultura.ro

tel./fax: 0244/578 148
0725 893 134

ISSN: 1584 - 0832

Coperta 1:
Radu GHEORGHE

(www.facebook.com/pg/radugheorghe.ro/photosarc.ro/)

Layout & DTP: M.D.

Responsabilitatea morală și juridică asupra afirmațiilor făcute revine autorilor.

Tipărire: S.C. Seladocom S.R.L., Brăila

Canonul lui Caragiale

de Eugen Simion

Am recitit de curând corespondența lui I.L. Caragiale și am remarcat un fapt bizar, și anume că pofta de a scrie (canonul, chinul) îi vine nu când trăiește într-o adâncă singurătate, ci atunci când se petrece ceva agreabil în jurul lui. O conversație, de pildă, cu un bun amic, un mic chef, o călătorie la Lipsca pentru o partidă de taifas, sau pentru un concert Beethoven.

„Sunt într-o stare de importanță mentală – îl anunță el pe Zarifopol la 17 septembrie 1907 – cum rareori mi s-a ntâmplat, incapabil să scriu o replică, ne-mi-te o scenă și asta mă afectează grozav. Îmi place să atribuiesc starea asta a spiritului meu lipsei de petrecere și de distracție, și dacă n-aș aștepta știri de afaceri din țară, ce trebuiesc să sosească din zi în zi, iar m-aș repezi la Lipsca să mai stau puțin vorbă – mi-e greu să lucrez călugărește”. O confesiune care spune mult despre stilul de lucru al lui Moș Virgulă, cum i s-a spus lui I.L. Caragiale, reputat pentru scrupulozitatea lui gramaticală. O exigență și un stil bizar: nu poate să scrie când este prea multă liniște (singurătate) călugărească. Spiritul intră într-o stare de impotență dacă nu-l petrecere și distracție!... Se poate închipui o mai mare curiozitate la un creator care drămuiește bine cuvintele și este în stare să telegrafieze de mai multe ori de la Berlin pentru a face corectura unui text?... Se poate! Dramaturgul este o natură specială, „canonul” (scriitura) este pentru el o operație care depinde de multe hachițe ale spiritului, dar și de fapte din afara lui, cum se poate înțelege din fragmentul citat mai înainte. Oricum, cauzalitățile invocate sunt contradictorii: spiritul de creație este paralizat dacă nu este stimulat de o petrecere!... De unde se poate deduce că lui I.L. Caragiale este și el, în felul său, un Cănuță om sucit, cel puțin în cea ce privește dispoziția de a scrie. Este, desigur, un profesionist de mare clasă, dar priceperea lui nu este mecanică, nu scrie ușor și nu oricând și oricum...

Să vedem ce spune mai departe corespondența sa în această privință. Scriitura, cu tot ce implică ea, spune mult despre psihologia unui creator și mai mult decât atât dă o idee despre locul pe care îl ocupă actul de a scrie în existența lui. Ne amintim că Roland Barthes a construit o întreagă teorie despre ergografie și biografeme, iar filozoful Michel Foucault a înlocuit autorul cu funcția de autor îndeplinită, în text, nu de o persoană, în text, nu de o persoană cu stare civilă determinate, ci de alți actori ai discursului literar. Caragiale nu bănuia, desigur, aceste complicații, el merge după legea veche, socotindu-se un simplu meșteșugar.

„Sunt un meșteșugar bătrân”, declară el în mai multe rânduri, comparându-se cu un croitor, cu un cizmar, chiar cu un cârpaci... Este, evident, și un orgoliu în această modestie. Chiar care măsoară de zece ori înainte de a tăia sau unul foarte mare.. Bătrânul meșteșugar își cunoaște bine meseria și terorizează curent zețarii care-i culeg articolele. Nu e ușor, se

canonește (un verb pe care îl folosește des și Marin Preda, peste o jumătate de secol și mai bine), lucrează „pe brânci, meșteșurește cu mare canon” și după ce termenă o povestire (kir Ianulea, de pildă, în ianuarie 1909), canonul scrisului nu se încheie. Urmează altă operație, tot așa de dificilă: „acu, nu-mi mai rămâne decât să-l dichisesc, să-l pieptăn și să-i dau lustru, ca să-l pot prezenta în fața lumii; chiar astăzi îl iau la frecuş și sper că peste o săptămână să-i dau drumul...” Și nici acum manuscrisul nu-i gata de tipar. Prozatorul vrea să-l supună unui lector priceput, un filolog învățat și exigent, nimeni altul decât amicul Paul Zarifopol. Așa că exilatul de la Berlin se pregătește să ia calea Lipscai pentru a-și prezenta povestirea: „după ce m-a chinuit destul cu găteala d-sale [Kir Ianulea] vrea numaidecât să vie cu mine la Lipsca, să-l prezint la lumea învățată”... Prilej pentru Caragiale de a organiza și o șezătoare (un taifas lărgit) la care să participe și profesorul Dr. Weigand și poetul Horică (amicul Horia Petra-Petrescu). Așadar, scrisul este pentru I.L. Caragiale un lung chin vegreat, determinat de foarte dinăuntru ființei sale cusurgii, pline de tabieturi, și de elemente din afară (trecherile și petrecerile). Nu le poate controla pe toate. Când reușește, lucrează, s-a văzut, pe brânci, din greu, caută cuvintele potrivite, uneori nu le găsește repede și își chestionează amici filologi asupra semnificației unui termen („Ce înseamnă cuvântul latinesc treuga? Este un feminin singular, or un neutru plural? În niciunul din dicționarele mele nu se găsește; probabil e un cuvânt posterior clasicității; vorbă călugărească, or administrativă medievală: tereuga dei.”), cere el lămuriri Biologului Zarifopol, în fine, scrisul este o naștere grea. Este un ahotic când e vorba de onestitatea profesiei sale și, când se uită în jur, este nemulțumit de ce vede: puțină cinstire a meșteșugului, multă cârpăcire. Este o epocă a imposturii: „Când ciubotarii croiesc nădrăgi și croitorii tăluiesc ciubote”, spune el, în derădere, lui Al. Ciorca (11.2.1912). Prozatorul se lamentează ori de câte ori are prilejul, neezitând totuși să-și pună chinul într-un mic spectacol. Așa face și atunci când i se adresează în februarie 1910 lui C. Rădulescu-Motru. Compară scrisul său ca un fătat dificil și dulce, umoristic, comparația mai departe: „Iartă-mă că nu ți-am răspuns mai degrabă: sunt în muncile facerii. Până peste două-trei luni, nu-i chip să mă ușurez. La viața bătrână e mai greu fătul decât lepădatul; și tare aș dori să nu mă mai fi muncit pentru ceva nevitabil. Așadar, până atunci, trebuie să stau departe de lume ca orice cocoană cam prea mătură în lunile din urmă ale borțului.”

După ce copilul vine, în fine, pe lume, urmează alte chinuri: greșeli de tipar, alarmă, telegrame, somații către redacție, erată, iar în cazuri grave autorul cere retragerea tirajului. Când apare studiul lui despre 1907, e îngrozit:

Un om de lume

de Alex Ștefănescu

„Ce om de lume!” îmi spuneam, privindu-l pe Nicolae Balotă cum își îndeplinea îndatoririle de gazdă. Cu mâini frumoase, aristocratice împărțea *sufle*-ul diafan în farfuriile de porțelan și umplea paharele de cristal cu vinul *rosé*. Acest bărbat delicat, cu o figură spiritualizată, căruia îi era mai familiară lumea cărților decât lumea reală, executase ani grei de închisoare și, în continuare, de deportare în Bărăgan, în timpul comunismului, din motive politice. Mâncase ani de zile din farfuria de tablă ruginită și băuse apă murdă din palmele făcute căuș, fusese bruscat de indivizi rudimentari, purtase lanțuri.

Mă aflu, cu Domnița, acasă la Nicolae Balotă, pe care îl descoperisem ca om și de care mă apropiasem sufletește după 1989, când venea din când în când de la Paris la București, într-un apartament dintr-un bloc de pe malul Dâmboviței. Și el, și soția sa, Bianca Balotă, ne arătau o caldă și generoasă prietenie, făcând insesizabilă diferența de vârstă dintre noi.

Nicolae Balotă (26 ianuarie 1925 – 20 august 2014), a stat înmormântat între anii 1948 – 1949 și 1956-1963 pentru că privea critic, de pe poziția unui umanist, regimul comunist, considerat azi, pe bună dreptate, un „regim ilegal și criminal”.

Avea o cultură imensă pe care și-a completat-o în închisoare urmărind lecțiile predate în șoaptă de alți intelectuali de elită ca el, din diverse domenii, închiși din motive politice (după cum și ei îl ascultau vorbindu-le despre literatura universală). După eliberarea din detenție, și-a reluat, întâmpinând mari dificultăți din partea autorităților, activitatea publicistică, iar în 1981 s-a stabilit la Paris (și a început să țină cursuri la mari universități din Europa, în limbi de largă circulație).

În scurta perioadă în care a scris critică literară în revistele românești, l-am citit fără entuziasm, articolele sale părându-mi-se apologetice și sofisticate. Nu știam că făcuse închisoare și că recenziile pe care le publica erau doar un pretext pentru a-și pune în valoare erudiția. Țin minte că, într-un comentariu al meu de atunci, am afirmat ironic că între mâna lui și stiloul cu care scrie se află o mașinărie complicată.

Nu mi-am schimbat nici acum opinia, dar ea rămâne valabilă numai pentru cronicile sale literare. Nicolae Balotă a publicat multe cărți, despre literatura română și alte literaturi ale lumii.

Nicolae Balotă și soția sa, Bianca Balotă

Un tânăr care ar parcurge toate aceste cărți ar putea considera că a absolvit o facultate umanistă. Și s-a mai întâmplat ceva. După 1989, Nicolae Balotă a început să publice amintiri din închisoare, care l-au acreditat ca un mare scriitor, de o sinceritate elaborată, capabil să cucerească și să convertească pe oricine la bunătate prin modul său luminos de a trăi suferința.

În plus, Nicolae Balotă mi-a făcut numeroase confesiuni, din care aș putea alcătui eu însumi o carte. Mi-a povestit, de exemplu, ce dureroasă nevoie simțea să vadă cuvinte scrise. Om al bibliotecii, intra într-un fel de sevraj nevăzând, ani la rând, nicio pagină tipărită.

Ca să-și ia doza de cultură scrisă își imagina, cu ochii închiși, că răsfoiește cărți. Sau, când avea o bucată de săpun cenușiu, fabricat special pentru pușcăriși, zgâria pe suprafața lui, cu unghia câte un cuvânt – *Shakespeare*, de pildă – și îl citea apoi cu nesaț, de nenumărate ori.

Uimitoare mi s-a părut și altă amintire a sa. Un moment terifiant, în închisoare, era acela în care gardianul privea, prin vizetă, în interiorul celulei, pentru a vedea dacă deținutul își îndeplinește obligația de a sta în timpul zilei numai în picioare. Ochiul care apărea în acea mică deschizătură avea ceva rău, exercita o teroare prin supraveghere.

După eliberare, Nicolae Balotă a avut ocazia să-l audă evocând același moment pe prietenul său Ion Negoitescu, care își ispășise pedeapsa nedreaptă în alte închisori. Trăirea lui Ion Negoitescu era – spre uimirea lui Nicolae Balotă – cu totul diferită. Fiind homosexual, el simțea un fior erotic ori de câte ori vizeta se deschidea și în cadrul ei apărea ochiul cercetător al gardianului. Privirea nemiloasă care scotocea celula lui i se părea virilă, penetrantă.

GALERIA MARILOR EPIGRAMIȘTI

de Constantin Tudorache

VICTOR MACAREVICI (II)

(1924-2014)

În clipa despărțirii

*Frumoasa mea cu ochii verzi
Ca marea (când e verde),
Și eu te pierd, și tu mă pierzi...
(Deși n-avem ce pierde !)*

*

Sfârșit de an școlar

*Probleme grele, intervenții,
Părinți de-a dreptul agasați;
Nemulțumiți sunt repetenții,
Ba chiar și unii premianți !*

*

În vizită

*Nevasta mea zâmbește-ndată
Când spun o vorbă mai sărată
Și - aceasta-nseamnă: - Lasă, lasă,
Că stăm de vorbă, noi, acasă !*

*

Punere la punct

*Necazuri mari sau mai mărunte
Te fac să crezi, când ești cărunț,
Că după-atâtea puncte... puncte...
E cazul să mai pui și punct.*

*

Retrospectivă

Că totul fuse numai aparență

*Am înțeles mult prea târziu, acum:
Iubirea e, o simplă diligență
Ce se oprește, când și când, pe drum.*

*

Unei interprete de muzică ușoară

*Vocea ei e-un dar ceresc,
Însă ceea ce uimește
E că textu-i românesc,
Dar se-aude englezește.*

*

Consolare

*Zic oamenii că e păcat
Să porți în suflet ura,
De-aceea eu m-am împăcat...
Cu băutura.*

*

De ziua ei

*Primise-n ziua precedentă
Trei trandafiri, ca o solie
Și îi privea indiferentă:
Visase-o vulpe argintie.*

*

Autoepitaf

*Sper, peste câteva milenii,
Că un savant autohton
Mă va repune printre genii
Alături de... Tutancamon.*

*

Șansa noastră

*Curând, hoția- o să dispară,
Spun unii și-ar putea să jure,*

Urmare din pag. 1

în 32 pagini, descoperă 43 de greșeli, dintre care 12 „fundamentale”, precum întrebuintată în loc de întreținută. În fața acestui veritabil dezastru, Caragiale intră în panică: aleargă noaptea la poștă, telegrafiază pentru a opri difuzarea, trimite, apoi, o primă erată, iar a doua zi alta... Se ironizează („Bravo, dom'le Iancule!”), se compătimește și, la urmă de tot, îi recomandă confidentului său (Zarifopol, desigur) să nu mai publice nimic în Daco-România: „Când îți spun eu că daco-românul este dușmanul slovei?...”

Uneori, fiind într-o stare sufletească mai bună, este mai îngăduitor și, după ce semnalează erorile de ortografie și dă lecții de gramatică românească, acceptă strategic că puțin hermetism gramatical nu strică în text: „Nu face nimic! Puțină obscuritate dă oarecare prestigiu unui publicist.” Umor negru, evident... Moș Virgulă nu lasă niciodată scrisul său la voia întâmplării. Nu are geniul ușurinței de a scrie, are răbdare, dar mai ales nu are răbdare, așteaptă zile faste și, în așteptare se jeluiește în stilul lui jumătate prefăcut de situațiunea în care se află. La 19 nov 1908 este „rebegit de vremea asta în doi

peri” și, din această pricină sau altele, nu poate să scrie. Stă, dar prost, foarte prost pentru că lucrul [...] nu merge deloc sau aproape deloc. Să avem răbdare!

În concluzie: scrisul este un canon (naștere) grea, scriitura bună cere sociabilitate și circumstanțe variate, chiar de ordin meteorologic, iar odată povestirea dusă la capăt, urmează un șir de texte făcute de un lector-martor priceput și binevoitor. După ce această aspră ceremonie este săvârșită, vine proba tiparului, cu alt rând de obstacole. Scrisul lui I.L. Caragiale nu-i deloc o bucurie ușor de câștigat. Bucuria cere în afară de chin (canon) și ceea ce este cu totul curios, canonul cere, la rândul lui, nu singurătăți călugărești, reclusiuni, ci treceri și petreceri lumești, reuniuni și conversații cu amici și, de se poate, mici chefuri, iar atunci când este posibil, prozatorul trimite amicilor îndepărtați scrisori alarmante în care strecoară propoziții ironice. Numai în aceste circumstanțe încep și se sfârșesc durerile facerii... Curioasă, încă o data, mucenicie literară! Sunt multe dovezi de exemple de elaborări grele (chinuri, disperări, blesteme în literatura română, dar niciuna nu seamănă cu aceea a lui Moș Virgulă...

*Că după- un an, la noi în țară,
N-or să mai aibă ce să fure.*

*

Criticii

*Având la îndemână-o sapă
Și-un elixir de apă vie,
Ei hotărăsc pe cine-ngroapă
Și, respectiv, pe cine-nvie !*

*

Într-o stațiune

*Dragostea venind deodată,
E normal că au uitat:
Ea, că nu e divorțată,
El, că este însurat.*

*

Tatăl, cu ocazia plecării fiului la armată

*- Drum bun, băiatul meu iubit
Și de ți-o fi mai greu vreodată,
Dă-mi anii tăi și îți promit
Că fac și zece ani armată !*

*

Unui coleg care speră să-i apară epigramele în limbi de circulație mondială

*O glumă e - de bună seamă -
Căci dacă-ar fi un fapt real,
S-ar consemna și-n epigramă
Un prim dezastru mondial.*

*

Din trecut

*Obosiți precum eram
Și sătui de dictatură,
Totuși ne mobilizam
Și strigam: Uraaa, cu ură !*

*

Familială

*Din ziua când m-am însurat
Schimbarea fu miraculoasă.
Pe scurt: am devenit bărbat
Și totodată fată-n casă !*

*

Vânătorii

*Și când vânatul le-a scăpat
Pe ei tot o să-i întâlnești,
Când se întorc de la vânat,
Cu tolba plină de povești.*

*

Confesiunea unui înamorat

*La dragostea ce-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că leașa mea de om cinstit
Nu cred c-o să-mi ajungă.*

*

Alegerile

*Problema este complicată,
Spun unii din alegători,
Votezi la patru ani o dată*

Și te căiești de mii de ori.

*

Bunicul

*- Copiii - zise cu blândețe -
Îmi trec adesea pragul,
Dar sprijinul la bătrânețe
Rămâne doar toiagul.*

*

Neliniștea

*Despre neliniște pot spune -
Mergând pe căi nestrăbătute -
Că uneori e-o slăbiciune,
Iar alteori e o virtute.*

*

Ecoul de romanță

*Într-un târziu s-au întâlnit
Pe-aceeași bancă-n Cișmigiu -
Și toamna parcă le-a șoptit:
Nu-i niciodată prea târziu...*

*

Întâi Aprilie

*De-ntâi aprilie bărbații
Sunt în postură ideală:
E ziua-n care-ncornorații
Gândesc că-i doar o păcăleală.*

*

Bătrânească

*Când văd atâtea trufandale
În orice seară la șosea,
Tușesc cu tâlc, mă-ndrept din șale
Și mă întorc la baba mea.*

*

Data nașterii unei doamne

*Când s-a decis ca să o spună,
Venind cu precizări în plus,
Ne-a dat și ziua și-n ce lună
Și anul... nu ni l-a mai spus.*

*

Învoiala lui Mefisto

*- Ce-ai promis, promis rămâne,
Ia-ți poezii și artiștii
Și în schimb, te rog Stăpâne,
Lasă-mi doar epigramiștii !*

*

Lumini și umbre

*Când cercetăm trecutu-ndepărtat
Surprinde mai ales anomalia:
La Troia știm noi ce s-a întâmplat
Dar nu și-n '89, în România.*

*

Parazitul

*Firul zilelor nu-și curmă
Doar la gândul că se poate
Să primească, pân la urmă,
Pensia de... sănătate !*

Autorul văzut de Al. Clenciu

Răsfoiri și comentarii

Epigrame în perechi, multe noi puține vechi (III)

de Constantin Tudorache

Două epigrame care tratează același subiect. Prima se intitulează „Consoarta” și este scrisă de George Petrone:

*Tenace, luptă zi de zi
Să-ți schimbe felul de a fi
Și după ani te ia la rost*

Că nu mai ești cel care-ai fost.

Cea de-a doua, intitulată „Soața”, aparține lui Gheorghe Șchiop:

*Detest năravu-i ipocrit
De-a-mi scoate ochii ne-ncetat
Că-s un bătrân neisprăvit
Când ea, de fapt, m-a terminat.*

Tot aici atașăm epigrama „De la o vârstă”, scrisă de Nic. Petrescu:

*Iubita lui, cu mult elan,
Prin toate fazele îl trece,
Întâi l-a-ntinerit c-un an,
Și-apoi l-a-mbătrânit cu zece.*

Nu mă pot abține și închei cu un aforism de Helen Rowland: *Soțul este ceea ce a rămas dintr-un iubit după ce i s-a extras curajul.*

*

Să lecturăm această „Confidență” de Florin Rotaru:

*Să mint, n-am niciun interes
Când vine vorba de lovele,
Ne întâlnim la fel de des
Ca două linii paralele.*

Amintesc aici definiția „Infinitul”(ui), în viziunea subsemnatului:

*Infinitul e un loc,
Unde, cu puțin noroc,
Se-ntâlnesc, în drum spre stele,
Două linii paralele.*

*

Următorul grupaj de epigrame l-am putea intitula „Goliciuni” și îl deschidem cu celebra „Consolare”, scrisă de Păstorel Teodoreanu:

*Două lucruri mai alină
Al meu chin și a mea boală:
Damigeana când e plină
Și femeia când e goală.*

Următoarea „Axiomă”, este scrisă de Any Drăgoianu:

*De adevărul gol e greu
Să scapi pe temă de morală,
Femeia e frumoasă goală,
(Cum a lăsat-o Dumnezeu).*

Continuăm cu epigrama „Câștig neimpozabil”, de Viorica Găinariu:

Prezintă moda și ne-arată

*Că-mbracă haină după haină,
Dar după mulți nu-i nicio taină,
Mai mult câștigă dezbrăcată.*

Să lecturăm ce scrie Mihai Cosma, despre „Femeia deplină”:

*N-are nicio vină,
Că te bagă-n boală;
Când se vrea deplină,
Se oferă goală !*

Nic. Petrescu ne prezintă acest distih, intitulat „Performanță”:

*Nemaipomenită fată:
E o dulce și-mbrăcată.*

La final să citim confesiunea directorului, Dan Norea, care ne prezintă ale sale „Tabieturi”:

*La slujbă totu-i o rutină
Cu secretara actuală:
Mă-ntâmpină cu tava plină
Și, pe la prânz, deja e goală.*

*

Din cartea mea „Antidot pentru tristețe”, amintesc epigrama „Nostalgie”:

*Marcat de nostalgia călimării,
Un mare scriitor își amintea
Că n-a bătut la poarta consacrării
Ci a trecut, cu artă, pe sub ea !*

Pe același palier așezăm epigrama „Unui poet”, scrisă de Grigore Chitul:

*Ajunse-n pragul disperării
Poetul de ținută-aleasă...
Bătând la poarta consacrării
Is-a răspuns: - Nu sunt acasă !*

Să lecturăm și această „Insistență”, scrisă de Dan Căpruciu:

*Cuprins de boala afirmării,
Poetul, cu-ale lui cununi,
Bătu la poarta consacrării,
Și-o scoase iute din țâțâni.*

*

Un catren despre „Onoare”, scris de Ion Rășinaru:

*Nevăzută, ca atomul,
Declamată cu ardoare,
Că, de când e lumea, omul
Își dorește ce nu are.*

Pe același joc de cuvinte să citim și epigrama „Despre femei”, de la Passionaria Stoicescu:

*Femei ? Dureri de cap ! Pe șleau,
Doar două-s ofurile lor:
Vor un bărbat, dar nu îl au,
Au un bărbat, dar nu-l mai vor !*

*

Am scris cândva acest „Madrigal trist”:

*Plângea bătrânul, tras la față,
Vorbind de liberalizare,
Că banii, strânși întreaga viață,
Nu-i mai ajung de-nmormântare.*

De la epigramistul clujean, Mircea Matcaboji, să citim catrenul, intitulat „Inversări”:

*Strânsesem bani, ca fiecare,
La o nevoie să-i găsesc,
Dar banii de înmormântare
I-am cheltuit ca să trăiesc.*

Epigramistul Nicolae Brelea, din Târgu Jiu, ne prezintă o „Alternativă a săracului”:

*Când durerile te-ngheață
Stai proptit de-o întrebare:
Ori vinzi casa pentru viață,
Ori o lași de-nmormântare!*

*

Să citim catrenul „Reversul medaliei”, scris de Cătălina Orșivski:

*Ca șef, din zori și până-seară,
El la serviciu-i foc și pară.
Acasă-l trece, calm, semeață,
Prin foc și sabie-a lui soață.*

Pe temă similară, să lecturăm și epigrama „Directorul și secretara”, scrisă de Gheorghe Suciu, pe care am mai redat-o în revistă, conectată la o temă apropiată:

*Îl preamărește secretara,
De dimineața până seara,
Acasă îl contestă soața
De seara până dimineața.*

*

De la epigramista Elena Bassu, plecată prea devreme dintre noi, am ales această „Opinie”:

*Părerea mea nu-i logică oloagă
Și nici tangență n-are cu minciuna.
Susțin că-i una să-ți lipsească-o doagă
Și-i altceva când ai rămas într-una.*

Să relecturăm epigrama „Unei colege”, scrisă de Elis Răpeanu:

*De nu mi-ai fi atât de dragă,
Ți-aș spune că-ți lipsește-o doagă,
Dar eu, cum te iubesc, nespus,
Susțin că ai chiar una-n plus!*

*

Epigramistul Vasile Manole, a scris această „Minifabulă”, subintitulată „Indecență”:

*Un lăstun, nerușinat,
Cu tupeu și plin de vicii,
Stând pe-o creangă s-a uitat
Sub rochița rândunicii.*

Un alt epigramist, inginerul constănțean Dan Norea, ne prezintă o interesantă „Fabulă, pe timp de ploaie”, cu versuri lungi (16 silabe):

*Ploaia e torențială; stând în pom pe o crenguță,
Păsăroiul-i face curte păsăricii cea drăguță
Și o mângâie... și-o roagă... și-o sărută... și-i dă
roată...*

După lung acest preludiu, păsărica-i udă toată.

*

Reluăm, în acest număr al revistei „Atitudini”, epigrama „Critică-n pustiu”, de Constantin Sachelaride:

*Mai cu vruta, mai cu sila,
Cu proverbe, cu precepte,
Mulți au criticat cămila,
Însă n-au putut s-o-ndrepte.
Un alt epigramist, Florian Abel, spune:
În lumea aspră din pustiu,
Eu nu-mi doresc un trai ca pașa,
Ci, doar cămilă vreau să fiu,
Să-mi umplu cu rachiu cocoașa.*

*

Dintr-un capitol special, intitulat „Divorțul”, redau câteva epigrame.

Încep cu o definiție a „Divorțului”, dată de epigramistul vâlcean Nichi Ursei:

*Biciul care te izbește,
Despărțire care doare,
Gestul care dovedește
Că iubirea-i trecătoare.*

O altă încercare de a defini divorțul, ne prezintă profesorul emerit de matematici și epigramist, Ion Grigore:

*Ce e divorțul? Ce să fie?
Erată la... căsătorie!*

Să citim acum ce spune profesorul Ștefan Cazimir, în epigrama „Trecut-au anii...”:

*Suava lor coabitare,
Purtată de al vieții val,
A început cu-o sărutare
Și s-a sfârșit la tribunal!*

Iată ce „Motive de divorț”, pot apărea în unele căsnicii, în viziunea lui Nelu Quintus:

*Cum ajuns-au la insulte,
Mi-e ușor să vă explic:
Dânsa îi făcea cam multe,
Iară dânsul... mai nimic.*

Sorin Finchelstein vine cu următoarele „Sfaturi maritale”:

*Vrei tu, suflete candriu,
În cămin să n-ai probleme?
Pune nunta mai târziu...,
Iar divorțul mai devreme!*

Nu puteam omite epigrama „Motaniada”, scrisă de Ica Ungureanu:

*Pisicuță sexy, pis,
Tu mi-ai tors așa, încât,
Soața când s-a prins mi-a zis:
„Fă-ți bagajele, și... zât!”*

AFORISME (III)

de Nicolae Mareș

- Înteleptul nu întreprende ce vrea, el face doar ce-i necesar și ce trebuie.
- În lacrimă reflectat, cerul nu va fi decât înourat.
- Găsesc în *a te odihni/a dormi/* și ceva din *a muri*.
- În zadar încerci! Cel care nu vrea, nu-ți va înțelege niciodată explicația.
- Doar inima bună ne împreună.
- Neamprostia a subjugat România.
- În condițiile, și cu liderii de azi, planificându-ne un nou viitor, sigur murim mai ușor.
- Feriți-vă de țepile bancare, pot fi mortale!
- Greu ne va scăpa inteligența artificială de prostia naturală.
- Numai cu-adevărate securi se curăță pădurea de uscături.
- Impostura și înjurătura sunt "găselnițele" u n o r a, de-a schimba păreriile altora.
- Drumul spre nevolnicie trece prin slugărnicie.
- Timpul scurs nu-l mai întâlnești, pe veci e dus.
- Numai cu-adevărate securi vei cureți pădurea de uscături.
- Să nu credeți că schimbându-vă masca vă schimbați și soarta.
- Cine cu-o mână înșfacă și dă mai vârtos cu alta își adâncește balta.
- Când ai două ceasuri, mai greu vei afla ora exactă.
- Părerea/judecata/ omului deștept, puneți-o la butonieră: în piept.
- Cu o femeie de prea mulți c ă u t a t ă nu-ți vei face cămin niciodată.
- Nu peruca-l face pe actor să fie mai convingător.
- Urmașii Evei nu sunt îngeri, ci eve.
- Aplauzele nu m-au încântat, ci mai mult m-au speriat.
- Individul fardat e mai greu de suportat.
- Pe mulți dintre marii a l t r u i ș t i i-am văzut învinși.
- Cei care beau prea mult vin, ajung până la urmă să se simtă și divini.
- La Londra am văzut un bocanc decorat. Mai mult ca sigur a fost purtat de un viteaz, nu de un dulap.
- Simulare = stare apropiată de trădare.
- Animalul din om nu știe ce-i acela somn.
- Cine vrea, și într-un părau se poate înneca.
- S-a constatat că des se moare și-n mașina de salvare.
- Au fost spuse atâtea orori despre băutura că n-o mai pot ține-n gură.
- Și-n costume noi netrebnicii sunt goi.
- Da, pasiunea ajunge să nu știe ce-i rușinea.
- Clopotarii vremurilor îmbelșugate, dar infame – murit-au până la urmă de foame.
- Greșești când durerea vrei s-o ascunzi. Purtând-o la sân o înduri și mai mult.
- Se pare că - în doi - durerea scade.

SCUTIȚI-NE DE DEMONSTRAȚII!

EPARGNEZ-NOUS LES DEMONSTRATIONS! (III)

de Didier Nordon

I. Descurajări / Découragements

- Un singur „Poftim !” face mai mult ca de trei ori „Ți-am dat”.
- *Un bon „Tiens !” vaut mieux que trois „Tu l'as eu”.*
- Câți de „poate ...” într-o viață !
- *Que de „peut-être ...” dans une vie !*
- Să înțelegi niște teorii precise – fie. Dar de și mai mare folos ar fi să înțelegi ceea ce este imprecis : omul, viața, lumea...
- *Comprendre des théories précises – soit. D'un plus grand secours serait de comprendre l'indécis : l'homme, la vie, le monde ...*
- Îndoiala te face să simți ceea ce e cât se poate de neîndoielnic : suferința.
- *Douter fait éprouver ce dont il est le plus difficile de douter : une souffrance.*
- Dacă ne-am putea aminti de toți oamenii, începând cu primul, ne-am priva în mod sigur și de ultimul ungher în care să putem exista.
- *Tous les humains, depuis le premier, parvenant à ce qu'on se souvienne d'eux et nous privant ainsi du moindre interstice pour exister.*
- Dorința de a lăsa ceva urmașilor, calea regală către frustrare.
- *Le désir de laisser une trace, voie royale vers la frustration.*
- Căutând forme de viață extraterestră, omul își construiește rachete ca să vadă dacă în alte lumi se poate regăsi.
- *A la recherche de vie extraterrestre, les hommes construisent des fusées afin d'aller voir ailleurs s'ils y sont.*
- A pune piciorul pe Marte era o himeră. Transformând-o în proiect științific, a făcut cumva rațiunea un pas înainte?
- *Se poser sur Mars était une chimère. En avoir fait un projet scientifique est-il un progrès de la rationalité ?*
- Inteligențe efemere. Atâtea dezbateri susținute odinioară de „cele mai luminate minți” par astăzi niște ineptii.
- *Intelligences éphémères. Tant de débats tenus naguère par les „meilleurs esprits” paraissent aujourd'hui ineptes.*
- „Istoria va tranșa”, „Justiția va tranșa”. Cu alte cuvinte ele țin mai degrabă de categoria satărului decât de a echității.
- *„L'histoire tranchera”, „la justice tranchera”. Peut-on mieux dire qu'elles sont plus proches du couperet que de l'équité ?*

GHEORGHE ȚIȚICA (2) (1873-1939)

— de Elena Dobrescu —

Rezultatele ce obține în geometria superioară fac din el un savant cu reputație mondială.

Suprafețele Țițica și liniile curbe Țițica, descoperite și caracterizate de el, și botezate astfel de savanții străini, îi vor purta pentru totdeauna numele.

Faima lui trecuse de mult peste granițe, iar Sorbona care îi dăduse titlul ei academic cel mai mare, ține să-l aibă printre profesorii ei, așa că în 1920 și 1930 el face cursuri acolo.

Când era întrebat de ce n-a făcut politică, răspundea aproape invariabil că ce altceva înseamnă a face politică decât ați face datoria față de neam și țară?

Datoria este leit-motivul vieții lui Țițica. Grija lui ca să nu neglijeze ceva, scrupulozitatea lui, sunt pe drept proverbiale. Aceasta poate îl făcea multora neplăcut și portretul pe care îl face el lui Spiru-Haret, în discursul de recepție de la Academia Română în 1914, se potrivește de minune și pentru el. Iată ce spunea Țițica atunci:

„De altfel, la noi, omul care-și face datoria cum și-a făcut-o Haret, nu prea place, nu ne e tocmai simpatic. Obicinuiți cum suntem cu deșteptăciunea noastră proverbială, care găsește ușor și mijlocul de abatere de la linia dreaptă și justificare că această lunecare e calea cea bună, nu ne prea place omul rigid, care merge drept, sigur și hotărât ca un mecanism, care vine regulat ca o mașină la îndatoririle sale, care se ține de cuvânt și nu amăgește pe nimeni, în viața căruia farmecul neprevăzutului se reduce la minimum, la care din contră totul e cântărit și socotit. Oamenii cu socoteală sunt prețuiți când nu mai sunt; când îi avem însă nu ne plac, prea ne aduc aminte de felul nostru obicinuit de a lucra, ceea ce nu ne convine, și prea au aerul să susțină că fiecare act al unui individ, oricât de mărunț ar fi el – și actul și individul –, atinge într-o oarecare măsură, interesele societății în care trăiește acel individ”.

În aceste rânduri e conținut portretul moral al lui Țițica, filosofia vieții lui pe care a aplicat-o cu strictețe, făcând din el un puritan în mijlocul societății românești.

Gh. Țițica în calitate de președinte al Societății „Prietenii Științei” participă în ziua de 13 martie 1915 la constituirea secțiunii locale a acestei societăți, care a avut loc în Amfiteatrul liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești.

Președinte al secțiunii ploieștene era prof. Bucur Spirescu, vicepreședinte dr. C. Vasiliu, secretar prof. I. A. Bassarabescu, casier prof. Gh. Constantinescu. Din Comitetul secțiunii locale a făcut parte și prof. C. Păvulescu viitorul astronom de talie mondială.

Cu ocazia constituirii acestei secțiuni s-a proclamat ca președinte de onoare al acesteia prof. univ. G. Țițica prezent la manifestația menționată. Deasemenea acesta a conferențiat la 15 iunie 1914 la liceul ploieștean despre un subiect de popularizare a științei.

GAZETA MATEMATICĂ - 125 DE ANI DE APARIȚIE NEÎNTRERUPTĂ

— de Olimpia Iorga-Popescu —

Gazeta a fost sprijinită de către foști colaboratori atunci când aceștia ajungeau în funcții de conducere, cu donații, cu asigurarea condițiilor pentru concursul anual al gazetei, (concuranții primeau transport gratuit pe C.F.R.), iar Spiru Haret, ca ministru, abona toate școlile la Gazeta Matematică. Mihail Manoilescu, ca fost premiant al Gazetei Matematice și ministru de finanțe, i-a repartizat un milion de lei pentru a se construi Casa Gazetei Matematice, căci teren avea de când pe Calea Griviței se dădeau locuri de casă ceferiștilor. Și astfel în 1934, s-a inaugurat Casa Gazetei, clădire care există și astăzi pe Calea Griviței la nr. 124, naționalizată în 1950 și vândută pe ascuns, imediat după 1990, unor locatari. Fostul colaborator al gazetei, Radu Voinea, viitor președinte al Academiei Române, a asistat cu tristețe cum, atunci, în 1950, biblioteca gazetei era aruncată de la etaj în stradă. Clădirea există și astăzi, iar redacția gazetei funcționează într-o cameră a facultății de matematică, pentru care, până în anii trecuți, a plătit chirie.

Redacția gazetei, începând din 1901, a editat mai multe culegeri de probleme, cea mai cunoscută fiind renumita culegere, de algebră, geometrie și aritmetică, (ițic), după numele autorilor, Ioachimescu, Țițica, I. Ionescu, și V. Cristescu. Această activitate a fost continuată, numărul culegerilor fiind prea mare pentru a le putea enumera aici. Au mai publicat culegeri în Biblioteca Gazetei Matematice, Traian Lalescu, Andrei Ioachimescu, Gh. Țițica, Ion Ionescu, C. Ionescu-Bujor, Marcel Tena, C.T. Ionescu-Tiu, L. Pârșan, M. Chiriță ș.a. Dintre redactori merită să ne reamintim de, C.T. Ionescu-Tiu, Eugen Rusu, G.D. Simionescu, Al. Constantinescu, iar cel care de mulți ani asigură corectitudinea și rigoarea problemelor este profesorul Marcel Tena. Ca propunători de probleme originale la gazetă s-au evidențiat: C.T. Ionescu-Tiu, Ion Ionescu, D.M. Băținețu-Giurgiu, Gh. Buicliu, Marcel Chiriță, Laurențiu Panaitopol, Liviu Pârșan ș.a. Cel care până în 1946, data decesului său, n-a trăit decât pentru gazetă și și-a donat averea acesteia, a fost Ion Ionescu. Avere confiscată de asemenea abuziv, în 1950. În perioada 1935-1945, în redacția gazetei erau matematicieni de vază, precum, Dan Barbilian, Petre Serghescu, N. Ciorănescu, T. Popovici, N. Abramescu, C. Ionescu-Bujor, Gabriela Țițica, M. Ghermănescu, D.V. Ionescu, Teodor Angheluță ș.a.

De bine ce gazeta înfruntase și al Doilea Război Mondial și își continuase apariția, în 1949, pentru a se putea desființa Societatea de Științe, care funcționa încă din 1894 și edita revista *Natura*, interbelic fiind patronată și de Regele Carol al II-lea, a unit-o cu Societatea Gazeta Matematică, fiind denumită Societatea de Matematică și Fizică, președinte fiind ales Grigore Moisil, iar gazeta a fost transformată în revistă de matematică și fizică.

CORRESPONDENȚA POETULUI GRIGORE ARBORE CU BASARAB NICOLESCU (XVIII) „TOTUL SE DESFĂȘOARĂ CUM ȘTII CONFORM ISTORIEI” - 1982”

de Traian D. Lazăr

În 1982, Grigore Arbore a participat, în Italia, la un colocviu la Urbino. A fost un nou prilej de a-și curăța sufletul de zgura insatisfacțiilor din țară. În scrisoarea pe care o reproducem, narează prietenului său câteva „momente de enervare” produse cu prilejul acestei deplasări, din care aflăm că primise de la Basarab niște reviste și un xerox pe care trebuia să le înmâneze, în țară, lui Solomon Marcus. Matematician specializat în analiza matematică și în matematica și lingvistica computațională, Solomon Marcus scrisese elogios despre cartea lui Basarab Nicolescu, *Ion Barbu. Cosmologia Jocului secund*, în *Studii și cercetări lingvistice*, an XIX, nr 6, 1968 și a citat-o în *Poetica matematică*, Editura Academiei, 1970. Dotați și specializați în științele exacte, dar cu apetit și înțelegere pentru disciplinele umaniste, Basarab Nicolescu și Solomon Marcus păstrasera legăturile, pe temeiul comunității de preocupări, iar în acel moment erau interesați și făceau schimb de idei pe problemele cunoașterii și ale dezvoltării viitoare a umanității. Membru al Asociației naționale (române) a Clubului de la Roma, organizație înființată în 1968, al cărei scop era să supună atenției întregii lumi aspecte referitoare la viitorul planetei, Solomon Marcus a participat la lucrările Federației Mondiale pentru Studiul Viitorului și a publicat, în 1982, lucrarea *Metode matematice în problematica dezvoltării*. Basarab Nicolescu, unul dintre fondatorii și redactorii revistei franceze 3e Millénaire, ce trata dialogul dintre știință și spiritualitate, trimitea lui Solomon Marcus reviste și alte materiale.

Întrucât, în acea epocă autoritățile PCR suspectau intelectualitatea că nu este fidelă regimului¹, Grigore Arbore evită să se refere în scrisoare la problemele personale și sociale din țară folosind formula generală, ce dă titlul articolului.

Documente

Scrisoare a lui Grigore Arbore din 11 decembrie 1982.

11 decembrie 1982

Dragă Basarab,

Am revenit în țară în jur de 20 octombrie, după un voiaj obositor și cu momente de enervare. La Roma, unde am stat doar câteva zile, am fost furați din prima seară. Contând pe faptul că eram în centru, am parcat mașina în plină lumină, la 50 de metri de unul dintre cele mai apărate locuri: hotelul Raffaello din spatele pieții Navona, locuit permanent de parlamentari.

Hoții ingenioși mi-au demontat unul din sistemele de alarmă și negăsindu-l pe al doilea, care probabil a continuat să urle, au renunțat să intre pe ușă și au intrat pe fereastră. Daune aparent minore: trei serviete. Una era, însă, cu manuscrise și cărți, care sper că și-au găsit

lectori adecvați.

N-au luat haine, nici obiecte. Din nenorocire, în servieta cu hârtii se aflau manuscrise la care nu mai aveam copii nici la București: unul era chiar comunicarea la colocviul unde mergeam, la Urbino. A trebuit să mă concentrez câteva zile pentru a reface câte ceva. Mi-au fost de ajutor cuvintele unor apropiați prieteni dintr-o mănăstire din Umbria, unde mi-am refăcut rapid moralul, rămânând totuși problema întâmplării ca atare.

Printre cărțile pierdute (aflate în servietele furate, deci) se aflau și revistele tale, plus xeroxul pentru prof(esorul) Marcus². Te-aș ruga să ai înțelegerea cuvenită și, dacă poți, să mi le reexpediezi, deoarece efectiv suntem interesați. Marcus tocmai s-a întors din China, unde a fost stors, împreună cu Mallmann (autorul raportului de la Bariloce³, stors ca o lămâie, timp de două săptămâni, de întrebările savanților interesați de modelele posibile de dezvoltare, mulți dintre ei fiind chiar cei ieșiți din circuit în perioada cunoscută.

Mie mi-a apărut recent o carte (antologie) de poezie⁴, care, cred că, te-ar putea interesa, deoarece este imaginea destul de fidelă a ceea ce am făcut până acum. Îți voi trimite, curând, două exemplare.

În rest, totul se desfășoară cum știi, conform istoriei. Am momente de o tristețe infinită, motiv pentru care mă opresc aici, deoarece altfel, logic, ar trebui să mă explic mai pe larg. Îmbrățișări lui Michelle și copiilor.

Cu bine

Grigore

Felicitare a lui Grigore Arbore din decembrie 1982

Crăciun fericit și La mulți ani!

Grigore Arbore

Felicitare a lui Grigore Arbore (fără dată)

Scuză-mi tăcerea! Am fost bolnav și lipsit de dorința comunicării.

Vă doresc un AN Nou fericit și înainte de el un Crăciun cu multă pace în suflet.

Grigore

1 Vezi Dinu Săraru, Jurnalul unui personaj controversat, Editura Rao, 2019

2 Solomon Marcus (1925-2016)

3 La San Carlos de Bariloche-Argentina se afla centrul de cercetări al Comisiei naționale argentinienne pentru energia atomică și Institutul Balseiro pentru studii avansate în energia atomică.

4 Volumul *Retrageri*-1979

Nichita și eternul feminin (VI)

de Emilia Luchian

Motto: *Despre dragoste vorbește toată lumea, dar foarte puțini au văzut-o cu adevărat.*
(La Rochefoucault)

Apelăm la memoriile Stelei Covaci: *Se furișaseră o pereche de îndrăgostiți, poeți, într-un cuib sub streșină, în podul casei vecine, la madam U, Lidia Unanian, o femeie cu un dezvoltat simț al afacerii, care simțea când o persoană poate fi jumulită – și l-a cam jumulit pe Nichita!* Ce se întâmplase? Aurel Covaci l-a găsit zgribulit, la Gara de Nord, pe o bancă, cu un puiuf în brațe. Era proaspăta lui iubire, Gabriela Melinescu. Cum nu aveau unde să locuiască, Aurel i-a dus la mansarda locuinței din vecini, la madam U. Mansarda i-a plouat zborul cu pene al lui Nichita. Pereții odăii erau neliniștiți sub desenele în cretă, dar sufletele lor dansau plutind nevăzute de lumea concretă din jur. *O să te plouă pe aripi, spunei, [...] Nu-inimic, îți spuneam Lorelai, / mie-mi plouă zborul, cu pene...*

Casa și curtea familiei Covaci au fost gazde primitoare pentru perechea de îndrăgostiți. Ea, tânără poetă, era fragilă și devotată ca o Penelopă. De multe ori, Gabriela rămânea seara, ca o bonă dibace să îngrijească cu vreo poveste copiii familiei Covaci, în timp ce grupul format din Nichita, soții Covaci și alți prieteni petrecea mai pe răcoare în vreo grădină din apropiere: *La C.S., Ghiocelul, Jerca, La Mărul de aur, La Katanga sau la Pisica epileptică.* Nichita explica pentru cine voia să audă: Gabi era geloasă, *Tigroaică tânără, iubirea*, parafrazându-și o poezie arhicunoscută. *Gabi-foiță* ar fi sărit la orice femeie necunoscută ce s-ar fi apropiat de masa lui Nichita, de neprețuita și *sacra ei taină*. Adevărul era că Nichita se ascundea după cuvinte, pentru că ochii îi alunecau de răsfăț. Gabriela rămânea totuși genul lui: *brunetă, cu ochi plini de foc, înaltă, pătimașă și frumoasă.* [...] *Era prinsă în mrejele bolii de origine divină*, fapt pentru care Nichita trebuia să inventeze tot felul de metafore, lungi și pline de tâlc, ca să îmblânzească *tânără sălbăticiune, înfometată de iubire*. Gabriela era fie *Gabi-foiță*, *Gabi-Penelopa*, fie *Bubuleru tet*. Și ea se răsfăța cu capul pe umărul lui Nichita. Stela Covaci, însă, i-a descoperit sufletul: răsfățul nu i se potrivea *cu patima mocnită ce i se citea în ochi*. Nichita era fericit / nefericit. Gabriela era când supusă, când răzvrătită, blândă și calină, mirosind *ca floarea*, dar *șfichiindu-te cu veninul unei singure ocheade*, așteptându-și *bărbatul bețiv* să vină acasă și *făcându-i-se rău de singurătate*.

Cei doi au locuit în mansarda *de sub cer* a d-nei U patru ani, apoi pe Alea Romancierilor. Relația (1964/5-1970) era palpitantă: *uneori teribili de năstrușnici și zglobii, alteori sfâșiindu-se aproape*. În acea mansardă a doamnei U, vara era înăbușitor de cald, iar iarna cumplit de frig. Cu destulă greutate, Nichita a povestit într-un interviu condițiile în care a locuit cu Gabriela în iarna anului 1965. În cameră era un pat cu o cergă pe el și un covor oltenesc cu motive tipice și abstracte. Era atât de

frig, încât nu puteau ține vreo carte în mână, chiar dacă era vorba de Bacovia, Homer, Platon, Vechiul Testament, Cântarea Cântărilor a lui Solomon sau poeziile lui Rilke. Norocul venea de la Eminescu pe care-l recitau *pe deasupra*.

Numărau banii și sorbiturile din *căpăcelul sticlutei* în care erau *una sută unsprezece sau una sută cincisprezece grame de coniac trei stele*, sticlută rotundă cu etichetă rotundă, din cele care *se vindeau la gară, pentru trenuri, la un preț de nimic*. Senzația era că făceau un adevărat chef. După două zile și două nopți, întreruperile fiind puține și scurte – alergare după pâine, țigări, ceai negru – *a rămas ceva inform și nelegat*. Nichita avea impresia că poezia odată scrisă, revelația s-a efectuat, iar el rămânea în acea stare impersonală. De fapt au conceput, Nichita fiind maestrul, cele *11 Elegii*⁵. Nerăbdarea s-a materializat într-un volum impresionant, care i-a adus *cel mai mare noroc literar*: ...*Uite, domnule, ce noroc poate să-ți aducă un nenoroc bine exprimat!* Făcea analogia cu o țigancă de pe stradă, care ghicea în plumbul care se închea în apă, așa cum se întâmplase cu cele *11 Elegii*. *Cum se închea plumbul în apă, prin atingerea acelor texte de un real interior, deodată s-au încheat integral cele 11 Elegii. N-am avut nici cea mai mică îndoială asupra importanței lor pentru mine și am devenit drep!*⁶. Nichita a conchis cu melancolie: *Orice carte este amintirea unei tristeți*. Chiar și amintirile fericite puteau lua forma mahnirii.

Un istoric nu trebuie să-și pună întrebarea *Ce s-ar fi întâmplat dacă...?* Și totuși, ... *dacă* s-ar fi întors la Doina înfrigurat și flămând, regretând pierderea Gabrielei, s-ar mai fi născut această capodoperă așa cum a fost ea concepută? Însuși Nichita vedea cartea precum *Cina cea de taină*, fiecare elegie fiind închinată unui apostol, iar Omul-fantă era Iuda. A fost gândită într-o existență boemă, într-o casă modestă de la periferia capitalei, trăind în lipsuri materiale, dar într-o perioadă de mare iubire. De altfel, Gabriela i-a strâns și ordonat poeziile, le-a dat unei dactilografe de la revista *România Literară* și așa au văzut lumina zilei, pe lângă cele *11 Elegii*, *Dreptul la timp*, *Necuvintele*, *Oul și sfera* – *ca să nu se piardă, unele fiind poeme extraordinare* – le-a caracterizat muza cea cu ochi sfredelitori.

Amintirile Gabrielei veneau învolburate: *Era o excepție. [...] Avea talentul în el, eu poate doar l-am ajutat să iasă la suprafață.*⁷

5 Cristian Livescu, *Nichita Stănescu, vizionarul și experimentul 11 Elegii*, în revista *Convorbiri literare*, nr. 2(278), februarie 2019, pp. 78-82.

6 Nichita Stănescu, Aurelian Titu Dumitrescu, *Antimetafizica*, Ed. Cartea Românească, București, 1985, p. 105.

7 Gabriela Melinescu, *Viața nu este dată ca să dezertezi*, în revista *Jurnalul Național*, din 26 mai 2008.

Correspondența Magdalenei Petrescu cu Ioan/Nelu Stan (III)

de Emilia Luchian

Scrisoarea lui Nelu Stan către Magdalena Petrescu,
din 10 octombrie 1987.

10 X '87

Stimată doamnă Magdalena,

Cum aş putea începe şi această a doua scrisoare, altfel decât prin a vă mulţumi din inimă pentru promptitudinea şi hotărârea cu care aţi demarat şi împlinit parte din proiectul „Nichita”.

Neavând certitudinea sosirii la timp a notiţei mele, expediate din Cap Aurora, am folosit calea cea mai sigură, dar şi groaznic de piperată, de a vă comunica rapid la celălalt „cap” al lumii, veşti încărcate de bucurie. După efectuarea convorbirii, am avut senzaţia plutirii, vecină cu starea de imponderabilitate, o clipă gândul rămânându-mi suspendat în admiraţia Născocitorului acestei scule geniale numită telefon.

În câteva minute, stimată doamnă, deşi v-am deranjat fără voia noastră la „ora când se iscă precupeţii”, legătura telefonică obţinându-se târziu, aţi recepţionat vestea mult aşteptată de dvs, însoţită de altele, tot atât de îmbucurătoare, pe care încerc să vi le înfăţişez mai detaliat în prezenta scrisoare.

Iată. La scurtă vreme de la ridicarea aparatului video, care a plăcut şi a corespuns indicaţiilor prospectului, având minusurile semnalate: cablul de legătură între video şi televizor, cele două casete şi bateriile din remonte control fără fir, am primit vizita unor distinse persoane din Bucureşti, care aveau să ne ofere o altă mare surpriză: „*Cununa de aur*”, marele trofeu al Festivalului Internaţional „*Serile de poezie de la Struga*”, dobândit în anul 1982, când strălucitorului Nini i s-au decernat laurii supremi cu care, acolo, se încoronează Poezia lumii şi o bună parte din colecţia de numismatică şi medalistică a poetului.

După cum vedeţi, toamna acestui an, pentru noi slujitorii memorialului, a fost într-adevăr de aur. Vom recupera „Schiedmoyer”-ul înstrăinat şi revenit acum la patria mamă prin generosul şi minunatul dvs gest, urmând a pune în aplicare planul pentru obţinerea mesei de lucru a poetului. Nici un impediment nu-mi va bara calea în realizarea acţiunii.

Cununa a fost deja expusă în complexul nostru muzeal, însoţită de un text din care am selectat aici o aleasă apreciere, aparţinând scriitorului sârb Mateya Matevski: „...În letopiseţul poetic de la Struga sunt înscrise adânc numele, poezia şi amintirea deosebitului, minunatului Nichita Stănescu care, în 1982, s-a alăturat laureatilor *Cununii de aur*, marele premiu al *Serilor de poezie de la Struga*, dobândit pentru întreaga sa creaţie poetică şi deosebita contribuţie la dezvoltarea liricii contemporane”.

Dar vizitatorii şi iubitorii poeziei o vor vedea în curând la noi, în contextul expoziţional planuit în vară, alături de celelalte „surprize” muzeografice, pentru a căror realizare obolul dvs rămâne memorabil, alături de

cel al d-nei Tatiana, a cărei nobilă şi generoasă inimă palpită acum de emoţiile reîntâlnirii cu obiectele „însufleţite”, ce populau universul, în zona esteticului, al copilului şi adolescentului Nichita.

Pieseile numismatice aduse vor completa în mod fericit colecţia expusă în camera nr. 3, pe care o ştiţi şi care se va înnobila curând cu „jubilară” promisă de dvs (îmi scuzaţi îndrăzneala de a mai visa).

Este în curs perfectarea formelor notariale pentru donaţiile d-nelor Tatiana şi Mariana Stănescu, iar în a doua decadă a lunii octombrie donaţia primită de la mama dvs va trece prin Comisia Complexului Muzeal Prahova, după care voi purcede imediat la restaurarea picup-ului pentru a-l înfăţişa istoriei, cum spuneţi dvs, aşa cum se cuvine.

De acum mama Tatiana va pleca liniştită la Bucureşti, după cum mi-a mărturisit, împăcată cu gândul că postumitatea lui Nini, şi în compartimentul memorialului, începută în 1984, la prima ediţie a Festivalului de poezie „*Nichita Stănescu*”, continuă acum dobândind consolidare.

Stimată doamnă, între timp am primit a doua scrisoare de la dvs, datată 17 sept. a.c. din Darwin şi 30 sept. Ploieşti, a cărei „tîradă”, bine motivată, m-ar fi încadrat în rândul persoanelor care nu-şi onorează promisiunile. Dar între cele două scrisori – telefonul meu cred că a adus înţelegerea cuvenită. De altfel, m-am convins că o scrisoare de la noi până la dvs face mai mult de două săptămâni. Pentru acest motiv v-am deranjat în „leşia dimineţii” cu telefonul.

În ceea ce priveşte corespondenţa primită de la dvs, cu sinceritate şi mândrie totodată, mărturisesc că mă onorează prima epistolă din şirul propus, fiind deja apreciată de câţiva colegi, ca „aleasă”, cu menţiunea „bun de patrimoniu”, aşa cum v-am mai spus în sumara mea notiţă pe care, încă, nu ştiu dacă aţi primit-o.

Trebuie să mă înţelegeţi că, în această acţiune, având model scrisorile trimise de dvs şi d-nei Tatiana, partea mea va răspunde mai mult „mobilului practic acela de a hrăni şi creşte memoria poetului Nichita Stănescu”, întrucât încărcătura de spirit şi stilul abordat ar fi lipsite de harul cuvenit. „Despre partea *literară*, însă, doamnă să ne ierţi...”

Cu aceste mărturisiri, închei, asigurându-vă de promptitudinea mea în trimiterea răspunsurilor şi materialelor necesare alcătuirii calendarului şi pliantului discutat, cu permisiunea de a vă prezenta în următoarea scrisoare o mică notiţă cu schema sacnasilui, încăperea propusă pentru proiectie.

Primiţi alesele mele sentimente de stimă şi graţitudine, profundele mulţumiri ale conducerii muzeului, ale familiei Stănescu şi ale subsemnatului pentru sprijinul dat la ţinerea făcliei aprinse pentru poetul Nichita Stănescu la *acasa* lui.

Nelu Stan

Continuare în numărul viitor

REPUBLICA DE LA PLOIEȘTI – 150 de ani de la EVENIMENT (V)

de Ion Ștefan Baicu

Dar, iată ce va scrie, ulterior, Constantinescu Minescu în lucrarea sa *“Istoria Poștelor Române”*; *“Pentru expedierea acestor din urmă depeșe, oficiantul Iorgulescu cheamă oficiile București și Predeal, le pune pe aceeași lamelă în schimbător și transmite telegramele în același timp ambelor oficii, adăugând oficiului Predeal să nu le dea curs..., deoarece conțin fapte neadevărate și că, spre a se convinge, n-are decât să întrebe oficiul București”*³⁵, în acest mod, deci guvernul afla cu siguranță informații certe despre evenimentele de la **Ploiești** și putea trece repede la pregătirea represiunilor în zona **Prahovei**.

7. În aceeași zi „incendiară” de 8 august 1870, la **Ploiești** a sosit, incognito, deși era de așteptat, EUGENIU CARADA – pe atunci prim-redactor la ziarul *“ROMÂNUL”* din capitală, aflat, se știe, sub conducerea lui C.A. Rosetti; el – „eminența cenușie” a grupării liberalilor radicali – era unul dintre principalii inspiratori și organizatori ai mișcării antidinastice din vara anului 1870. Nepotul său, Caton Theodorian, va relata, în perioada interbelică, în revista *“ARHIVELE OLTENIEI”*, că *“unchiul”* Eugeniu Carada era *“secondat, în aceea acțiune, de Maiorul Pilat – ofițer activ, de Constantin Ciocârlan- administratorul ziarului ROMÂNUL și de medicul, foarte popular atunci, doctor Dimitrie Sergiu”*, apoi, precizează: *“Toate firele mișcării erau în mâinile lui Carada; el conducea complotul, se ducea, venea, umbla prin țară, dădea instrucțiuni, depozita arme, se întorcea și pregătea”*³⁶... marea RĂSCOALĂ.

Pe la ora cinci, în după amiaza zilei de 8 august 1870, după ce a luat contact cu atmosfera explozivă din **Ploiești**, Eugeniu Carada, însoțit de câțiva fruntași ai răsculaților, s-a deplasat rapid la sediul TELEGRAFULUI, aflat în mâinile lui Candiano Popescu. De aici el a încercat să provoace *“tulburări”* și în alte orașe ale țării – după cum va fi ulterior acuzat în rechizitoriul procurorilor; de asemenea, pentru Tecuci – unde, în apropiere, se găsea amplasată *tabăra militară* de la Furceni – se redactase și o telegramă – se pare, însă, neexpediată – cu un conținut ce suna astfel: *“Ploiești, Pitești, Râmnicul Vâlcea, Craiova, Brăila, Turnu Severin în revoltă. Bucureștii în picioare. Ce e în Moldova?”*³⁷. Dar, constatând degringolada de la **Ploiești**, *“eminența cenușie”* se va reîntoarce, pe jos și deghizat, în capitală; să apelăm din nou la informațiile nepotului său: *“Îndată ce a sosit la București vestea isprăvii lui Candiano-Popescu, unchiul meu a pornit la Ploiești ca să vadă cum stau lucrurile și dacă mai e ceva de îndreptat. Însă, drumul acesta nu i-a folosit. Ploieștiul nu fusese urmat de nici un alt oraș, pentru că celelalte orașe așteptau ordinul nu de la Candiano, ci de la Carada și Carada nu i-ar fi dat decât cu chibzuiala care caracteriza toate actele sale. A trebuit, dar, să se întoarcă la București spre a distruge orice urme ale*

complotului, ale cărui ițe se aflau în mână sa și să examineze situația” din România.³⁸

Drumul parcurs de Eugeniu Carada la revenirea în București a fost plin de peripeții. În lucrarea *“EFEMERIDELE”*, un alt nepot al său, Marius Theodorian-Carada, va povesti, cu detalii, îndrăznețul demers al unchiului: *“A pornit, dar, înapoi la București. Pe jos, însă, ca să nu pună mâna pe el. A făcut două zile pe drum. Noaptea dintâi a dormit într-un bordei la niște grădinari, iar cea de a doua în drumul mare cu niște cărauși”* și apoi: *“Pe șosea treceau neconținut trupe. Comandantul unui escadron de călărași s-a oprit și a luat la cercetare pe căraușul ce rămăsese lângă foc. Din umbrar, unchiul, care nu dormea, l-a auzit cum a răspuns: că n-a văzut pe nimeni trecând pe acolo și că în căruțe nu erau decât oamenii din satul lui, care toți mergeau la București”*³⁹. Ajuns în capitală, Eugeniu Carada s-a predat de bunăvoie autorităților, care deja îl căutau cu înfrigurare; din nou relatarea ultimului nepot: *“L-au pornit numaidecât la Ploiești, la Hanul Călugărului, ce fusese închiriat de administrație și unde-i ținea, sub paza oștirii, pe cei implicați în răscoala de la 8 august 1870”*. Așadar, el poposisese din nou în orașul **Ploiești**, dar aici represiunea era în plină desfășurare; cu toate acestea: *“Ploieștenii toți simpatizau pe cei arestați. La Hanul Călugărului erau zilnic zăiafeturi cu cele ce li se trimeteau din oraș și banchete la care lua parte și ofițerul de gardă”* – scrie același Marius Theodorian-Carada.⁴⁰

8. Și acum EPILOGUL evenimentului de la **Ploiești**. În noile condiții, tot mai dificile, din după amiaza zilei de 8 august 1870, Alexandru Candiano-Popescu și colaboratorii săi apropiați, în primul rând ofițerul de rezervă Alexandru Comiano, au ajuns la următoarele constatări – în opinia lui Mihai Sevastos: *“Răzvrătirea nu se întinsese și în celelalte orașe”, iar “sătenii din Prahova și din alte ținuturi nu se mișcaseră”*; de asemenea: *“Telegrafiștii puseseră la curent guvernul cu cele întâmplate în oraș”, iar “trupele porniseră din București”*⁴¹ spre reședința de județ a Prahovei. Protagonistii au abandonat conducerea mișcării și s-au refugiat în diverse locuri mai mult sau mai puțin sigure. Represiunea s-a dezlănțuit atât la nivel național, cât și pe plan local, îndeosebi în orașul emblemă al insurecției: **PLOIEȘTI**. Din surse reiese că atunci au fost imediat arestați Ion C. Brătianu și B.P. Hașdeu, dar și ofițerii superiori ca generalul Nicolae Goleșcu și colonelul Dimitrie-Cretulescu; la Craiova, aceeași soartă au avut-o Anastase Stolojan și alți lideri din capitala Olteniei.⁴²

Referințe bibliografice:

35. Apud *ibidem*, p.58. 36. Vezi I.Șt.Baicu și Const. Dobrescu, *op.cit.*, pp.233-234. 37. P.D. Popescu, *op.cit.*, p.237. 38. Vezi „ARHIVELE PRAHOVEI”, nr.4/1999, p.234. 39. M.Theodorian, Carada, *EFEMERIDELE*, vol.I, Buc., 1930. 40. *Ibidem*. 41. M.Sevastos, *op.cit.*, p.58. 42. Vezi și Ap. Stan, *Grupări și curente politice în România. 1859-1877*, Buc., 1979, p.81 și „ARHIVELE PRAHOVEI”, nr. 4/1999, pp. 233-239; Ion Șt.Baicu.

Grigore Moisil: „Cum se poate prevedea vremea de ieri” (III)

— de Olimpia Iorga-Popescu —

Matematicianul arată că degeaba au încercat unii să ia revoluția științifică și tehnică ca temei al apologiei capitalismului care, astfel s-ar reînnoi și ar scăpa de **moartea sigură**, că n-o să moară chiar așa de la sine. La afirmația lui Valter Roman că „Nu se poate vorbi de caracterul de clasă al fizicii”, Moisil argumentează că teorema lui Pitagora și legile căderii libere a corpurilor n-au fost altele în sclavagism decât în capitalism. Arată de asemenea, ca se pot cita numeroase cazuri de matematicieni idealști, nu numai în concepțiile lor despre lume și societate, dar chiar în concepțiile lor despre matematică și care au adus un aport considerabil în această știință.

La afirmația lui Valter Roman că: „Planificarea socialistă a cercetării științifice exclude mercantilismul, goana după profit și permite o proporționare justă a cercetărilor fundamentale în raport cu cele de eficiență imediată”, Moisil arată că putem planifica totul afară de descoperirile ce o să facem, iar tot despre planificare, a circulat un aforism formulat de el și care spunea că: „Noi, matematicienii, facem activități fără planuri, nu de alta dar ca să ne deosebim de alții care fac planuri, fără activități.” Se face apoi o demonstrație a prevederilor din proiectul unui pod făcut de un inginer și se întreabă apoi subtilul și spumosul Moisil despre „cunoașterea legilor naturii destul de bine ca să construim un pod”.

Deoarece autorul dezvoltă ideea importanței cunoașterii legilor naturii și societății, de către oamenii de știință, pentru a se orienta, acționa rațional și scruta viitorul, marele matematician spune: „A afirma că cunoaștem legile societății ce ne permit să scrutăm viitorul mi se pare mult exagerat. Cunoaștem noi oare la fel de bine legile societății? Mie parcă nu-mi vine să cred.” Citind prefața scrisă de Moisil pentru cartea „Eseuri despre revoluția științifică și tehnică” în 1969 și luând în considerare și alte critici la adresa conținutului acelei cărți, cred că unele păreri nu i-au convenit autorului și de aceea nu a mai pus prefața la cartea pentru care marele matematician o scrisese.

În finalul prefeței pusă ca postfață matematicianul precizează ca volumul tov. Valter Roman are prea multe lucruri bune ca să nu poată suporta și idei greșite. Dintre ideile cu care prefațatorul este de acord o menționează pe următoarea „În domeniul științei și tehnicii să se evite atât riscul unei planificări prea rigide cât și riscul de a lăsa lucrurile la latitudinea jocului capricios al întâmplării.”

Prin articolul meu am dorit să relev un valoros text al savantului Moisil și să-l „desgrop” de la sfârșitul unei cărți care, nici atunci când apărut, nu se prea citea, iar acum nici atât. Tristă epopeea unui valoros text lăsat de marele matematician, înțelept al poporului român și o personalitate de o moralitate ireproșabilă.

Notă: Toate citatele sunt din cartea, V. Roman, „Știința și Marxismul” Ed. Enciclopedică, București, 1973

Luca Elefterescu, un prefect preocupat de modernizarea județului Prahova (VI)

— de Cătălin Dobrescu —

De menționat că la o distanță de un km de intrarea în sat era așezat un frumos Arc de Triumf de stejar unde așteptau automobilul prefectului, pe care acesta îl conducea personal, douăzeci și patru de tineri îmbrăcați în frumoase costume naționale și încinși cu tricolor, toți călare pe cai, care au condus în alai automobilul până la locul unde se afla școala clădită cu mari sacrificii financiare de obștea locuitorilor din Brebu. În cuvântul său, Luca Elefterescu arată că Brebu și locuitorii săi au ajuns în 1911 la o stare de prosperitate cum sunt puține comune, nu numai din Prahova, dar și din țară. Constatarea o face în comparație cu faptul că în urmă cu 20 de ani prefectul mai vizitase comuna. În continuare felicită pe săteni, care au înființat o bancă populară, precum și o obște care are în 1911 900 ha de teren. Prin subscripție s-a construit școala și biserica. Localul de școală este construit după tipul de școală urbană. Laudă de asemenea intențiile comunității de a capta „unele izvoare curative pentru cei suferinzi, instalarea unor băi sistematice care vor face din Brebu o stațiune balneară foarte importantă având în vedere bogăția apelor leucitoare constatată de cei mai distinși medici ai țării”. La final prefectul vizitează școala, muzeul cu colecția de țesături naționale și biserica cea nouă („Prahova”, 26 octombrie 1911 și „Albina” nr. 19, 5 februarie 1912).

În anul 1901 Luca Elefterescu a conferențiat la Liceul „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești despre „Anglia, țara lui Shakespeare”.

Luca Elefterescu participă în ziua de 28 februarie 1904 alături de Al. Radovici, G. Dobrescu primarul Ploieștiului, Gogu Zamfirescu, M. Zentler și încă 50 de persoane la banchetul oferit lui Max I. Schapira, fondatorul societății „Bușteniari”, administrator și promotor al sporirii capitalului ei la 10 milioane lei, de către asociații acestei societăți în saloanele restaurantului de la Gara din Ploiești, proprietatea lui C. Dobrogeanu-Gherea.

Ziua de 24 ianuarie 1906 a fost sărbătorită printr-un festival școlar la liceul de băieți din Ploiești, cu care ocazie a vorbit prefectul județului Prahova Luca Elefterescu despre evenimentul aniversat.

De asemenea, împreună cu Scarlat Orăscu, Cristel Ceaușoglu, Grigore Ivăncianu, Toma Socolescu, ia parte la banchetul dat de Comitetul de direcție al ziarului conservator „Prahova” la restaurantul „Busuioc” din Ploiești în ziua de 30 mai 1909, în onoarea scriitorului I. A. Bassarabescu, cu ocazia alegerii acestuia ca membru corespondent al Academiei Române. În toastul său, Luca Elefterescu, șeful local al conservatorilor prahoveni îl descrie pe proaspătul academician ca „o comoară de calități sufletești pe care acesta le ține ascunse”.

Continuare în numărul viitor

EROUL AVIATOR Lt. GHEORGHE MOCIORNIȚĂ (II)

de Marin Alexandru

De remarcat că această școală a fost înființată împreună, ei fiind soră și frate. După decesul fratelui său în timpul unui zbor acrobatic, Ioana a preluat comanda școlii, devenind prima femeie pilot comandant de școală. Revenind la femei pasagere, pe lângă Valeria Vlaicu, este necesar să amintim de aviatoarea pasageră, care a zburat la 1 mai 1910, numindu-se Ivonna Cămărășescu, cu pilotul francez Osmont, de la Chitila la București, timp de 12 minute, la H (înălțimea) de 800 m. Mai putem aminti pe artista Maria Giurgea, zburând ca pasageră, pe 18 septembrie 1910 cu pilotul francez Molla, pe ruta București-Ploiești și retur, în 2 ore. Ne-am aventurat destul în fel de fel de zboruri și am intrat în spațiul aerian român, unde decolează ploieșteanca, Elena Valeriu Bulgaru. Revenind la ce spuneam mai sus, la asemănări și deosebiri, între Elena Caragiani Stoenescu și Elena Bulgaru. Iată câteva din acestea: ambele au prenumele Elena, sunt născute în localitatea Tecuci, prima este licențiată în drept, fiind prima femeie din România, cealaltă terminând decât școala primară și școala gimnazială, completându-și studiile, liceul teoretic seral la Liceul Teoretic „Mihai Viteazu” Ploiești în perioada 1961-1965, pe care l-am terminat cu „Diplomă de bacalaureat”, după ce m-am transferat cu serviciul la Aviasan Ploiești, în funcția de pilot pe avioane, a declarat Elena Bulgaru, prima este în zodia Taur, planeta Venus, semn de pământ, a doua în zodia Scorpion, semn de apă, planeta Pluto, ambele au servit Aviația sanitară, una în timpul Primului război mondial, transportând medicamente, răniți pe front, a doua pe timp de pace, transportând și lansând, medicamente, spermă pentru animale, transportând bolnavi și cadre medicale la urgențe nedeplasabile. Ambele au făcut totul ca să zboare, chiar cu sacrificii, chiar financiare, ca să devină libere ca „pasărea cerului”. Am mai putea compara vârsta astronomică la care au decedat, conform bioritmurilor umane, conform unor legi ale Universului, emise de savantul botanist și biolog, Charles Darwin, în cartea sa „Originea speciilor”. Prima la vârsta astronomică de 42 ani, datorită rezistenței fizice-medicale, iar a doua a depășit vârsta astronomică de 88 ani, fiind în viață, chiar dacă este bolnavă. Oare aceasta să fie perioada pentru apariția de noi talente în aviație? Vom vedea! Elena Aceste asemănări și deosebiri pot continua, pentru statistici, analize, selecții și executa multe teste, pentru ușurarea acceptării în aviație. Toate acestea se pot executa în funcție de infinitul mare din Univers și infinitul mic, de pe planete, cu atmosferele proprii acestora, atât în sistemul solar, cât și a celorlalte sisteme, care au propriile lor legi biologice, în funcție de condițiile de viață existente. Deci după terminarea războiului, fiind nevoie de piloți, nu se puneau probleme pentru nivelul studiilor, dar nici aeronavele nu erau atât de perfecționate. De ce? Fiindcă dacă individul avea și era dotat cu calitățile necesare activității respective, deoarece acestea sunt native și nu se dobândesc repede,

decât printr-un volum de muncă foarte mare, până la automatism, acest mod fiind și o bază de selecție, pe când nivelul studiilor se pot complecta în orice perioadă cerută de funcție sau nivelul meseriei, cum a fost și acest caz, datorită creșterii nivelului perfecționării aeronautice și tehnicii din dotare. Aviația fiind una dintre activitățile unde se aplică cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Biografia Elenei Bulgaru este următoarea: s-a născut la data de 13 noiembrie 1931 în localitatea Tecuci, astronomic, căci din acest moment începe viața biologică, cu dezvoltarea sa, pe fazele vieții, începând cu dezvoltarea fizică-creșterea, fază în care printre altele în funcție de mediul în care se dezvoltă și a observațiilor personale, a pregătirii pentru următoarele faze, își stabilește și ce va face în restul vieții, pe parcursul celorlalte faze, pentru a-și asigura existența etc. Astfel Elena Bulgaru, încă din faza de copilărie, dezvoltându-se și trăind într-un mediu unde predomina activitatea de aviație, care a atras-o, și-a propus să se facă aviatore, conform visului și gândirii personale. Continuând biografia Elenei Bulgaru, ea nu a apucat să și continue studiile liceale, deoarece tatăl, Valeriu, fiind șef de gară, în primăvara anului 1944, a fost mutat cu serviciul în Banat, la Reșița. Până la acest moment, cât a locuit în Tecuci, atracția pentru aviație s-a născut astfel: în anul 1912, după înființarea Școlii de Aviație din Tecuci, denumită și „Leagănul aviației”, pe timpul copilăriei și frecventării cursurilor școlilor primare și gimnaziale, locuind în apropierea acesteia, avioanele zburau permanent, atrăgându-i atenția. Le urmărea permanent cu deosebită curiozitate și dragoste, dar și din dorința de a fi acolo sus, cu pilotul, căruia copil fiind, îi făcea cu mâna, sărind în sus de bucurie. Din amintirile dânsiei, spunea că avea și stări de mare tristețe în momentele când se întâmpla câte o tragedie, datorită căderii unui avion, care de regulă avea ca rezultat decesul pilotului. Înzmormântările erau foarte spectaculoase, dar în același timp extrem de dureroase. La aceste înzmormântări, participa întreaga urbe: ofițeri, colegi, piloți, fanfare ale orașului, oficialități, bărbați și copii. Mie mi se făcea piele ca de găină și îmi curgeau un șuvoi neîntrerupt de lacrimi. În acele momente îmi doream din tot sufletul să devin pilot, atât pentru a gusta din licoarea nebănuită a zborului spre înălțimi, dar cu gândul de copil, visam și la înzmormântarea monumentală pe care aș fi avut-o, în cazul în care aș fi căzut la datorie. Cu această povestioară am deviat, dar în același timp am dorit să vă prezint în modul cel mai sincer, sursa dragostei mele pentru aviație. Astfel s-a exprimat excelenta aviatore, Elena Bulgaru, într-o notă autobiografică. Ea fiind a treia sau a patra tecuceancă aviatore, după Benonia spunea Stefaniu, născută pe 20 februarie 1924 în localitatea Cosmești-Tecuci, județul Galați, care se înscrie în rândul avioarelor românce tecucene, după Elena Caragiani Stoenescu și Smaranda Brăescu, din Hânțești-Tecuci.

Continuare în numărul viitor

Steagurile de la Guruslău (II)

de Constantin Dobrescu

La trimiterea trofeelor, vechea dușmănie a lui Basta împotriva lui Mihai Viteazul la care se adaugă și vestea despre prețioasa scrisoare pe care Voievodul muntean a trimis-o Marelui Vizir Ibrahim, de solicitarea ajutorului turcilor spre a-și salva familia închisă la Făgăraș și promițând să-și închine țara Turcilor. Din această scrisoare ar rezulta ingratitudea și trădarea lui Mihai față de împăratul Rudolf al cărui aliat era.

Ea ar constitui în același timp documentul istoric prin care generalul Basta comandantul trupelor imperiale să justifice uciderea lui Mihai la Turda. Ba mai mult Basta dorea ca el singur să prezinte împăratului toate steagurile capturate - inclusiv și cele ale lui Mihai Viteazul - ceea ce domnul muntean nu accepta. De aceea fiecare trimise separat steagurile, Basta prin Tomaso Cassiolo din Brescia, Mihai Vodă prin Petre Armeanul din Ragusa, când amândoi sosiră la Praga la 13 august.

A doua zi, în ajunul sărbătorii Sfintei Marii împăratul le primi în palatul său cu mare pompă. A urmat o paradă și prin fața mulțimii și a împăratului s-au perindat cele 110 steaguri de forme și culori atât de deosebite și cu steme variate. Erau mărturii vii ale victoriei ce readusese Ardealul pentru a doua oară, pe calea armelor în stăpânirea Habsburgilor.

Un ofițer al Regelui Saxoniei - Gheorghe Puchner - care se afla la această solemnă Recepție a pus să se facă copii fidele de pe ele și întocmind un album îl prezintă cu o închinare în ziua de 21 august 1601 stăpânului său Principele elector al Saxoniei. Este albumul de care am vorbit și care a rămas în biblioteca națională din Dresda.

Din cele 110 steaguri, unul era tătăresc, altul moldovean iar restul sunt ardelenesti. Din acestea din urmă - 72 sunt steaguri de cavalerie și 36 steaguri de infanterie.

Cel dintâi steag reproduș este cel tătăresc, tuiul cu

coadă de cal. Al doilea, steagul moldovenesc - de formă dreptunghiulară de postav roșu cu marginile, bordura, galbene, având în mijloc cusute în alb, stema Moldovei - capul de bour cu steaua între coarne - într-o circumferință surmontată de o cruce bizantină, iar în colțul de sus, din stânga, tot pe un fond alb inscripția în slavonește: Io Ieremia Moghila Voievod, cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldovei - 1601 luna mai. Așa dar steagul fusese anume confecționat pentru oastea trimisă în Ardeal pentru ajutor lui Sigismund Bathory.

Steagurile ardelenesti sunt în genere făcute din stoffe de diferite culori, cusute împreună, paralel sau perpendicular, în forme dreptunghiulare terminate uneori cu unul sau două vârfuri ascuțite. Între ele 39 au steme și anume 35 stema Bathoreștilor, două stema Brașovului, unul stema Sighișoarei și unul stema Țârgului Mureș. Celelalte nu au nici un alt semn, decât cel mult o cruce în curmeziș. Mulțimea steagurilor ardelenesti arată că marea majoritate oștilor au fost indigene, că ele în special au luptat și au căzut pe câmpul de luptă.

Se pune întrebarea, ce s-au făcut cu aceste steaguri trofee de război, depuse atunci la palatul imperial din Praga? Acestea nu se mai găsesc sau cel puțin nu s-au dat de urma lor. Foarte probabil presupune diplomatul român Caradja, au fost distrugerile suferite de capitala Boemiei în cursul războiului de 30 de ani (1618-1648), sau poate părăsite în vreun colț al Palatului.

Din fericire imaginea lor fidelă și absolut autentică ni s-a păstrat din fericire în Albumul de care am vorbit și a cărui reproducere fotostatică și colorată a fost dăruită Academiei Române.

Aceasta este povestea steagurilor de la Guruslău, care înainte de a fi oferite împăratului Rudolf, au trecut unul câte unul prin fața marelui viteaz.

CURENTE AGRARIENE cu idei politico-ideologice și culturale (III)

de Ion Ștefan Baicu

Se va sesiza că unele idei ale țărănismului vor fi de inspirație poporanistă, precum: instaurarea democrației rurale și România-țară eminemant agrară. Se adaugă, tot pentru această **primă etapă**, demersul învățătorului **Ion Mihalache** din Topolovenii de Muscel, care, în ajunul primului război mondial, a analizat realitățile lumii rurale cu noi mijloace de investigare.

El pleda, în context, pentru înființarea **unui Partid Țărănesc**, care, în 1910, când se constituise **Partidul Național Democrat** sub conducerea lui Nicolae Iorga, urma să fie îndrumat să realizeze împreună o **alianță** atât de necesară în epocă. La un moment dat scria: „**Și acel partid – cel iorghist – nu are, în rândurile sale, cetățeni cu interese contrare celor țărănești și asta e o garanție de valoare**” (în „VREMEA NOUĂ” din 1 dec. 1910).

În opinia istoricului **Ion Ilincioiu**, care s-a ocupat de periodizare, cea de a doua **etapă** a avut, drept granițe cronologice, **anii 1918 și 1926**, adică de la 5 decembrie 1918 – când a luat ființă **Partidul Țărănesc** în frunte cu Ion Mihalache - și până la 10 octombrie 1926, data realizării fuziunii acestei formațiuni politice cu **Partidul Național Român** de sub conducerea lui Iuliu Maniu. În acel moment s-a născut esența ideologiei țărăniste de-a lungul **etapei** a doua, care a fost astfel explicată de către specialistul mai sus amintit: „**Noua abordare metodologică, în fapt o îmbinare a evoluționismului istoric al lui Constantin Stere cu metoda istorică comparativă a lui Virgil Madgearu, a fost, în continuare, dominată de înțelegerea propriei romantismului filosofic, care a imprimat o finalitate**”

PROFESORUL ALEXANDRU H. POPA – O PERSONALITATE DE INTERES NAȚIONAL

de Ion C. Petrescu

Născut la 1 august 1945 în municipiul Brăila, conf. univ. dr. ing. Al. H. Popa a fost elev și licean în orașul Pucioasa, iar student la Facultatea de Mașini și Utilaj Petrolier din Institutul de Petrol Gaze și Geologie din București în perioada 1963-1968. După absolvirea facultății și satisfacerea serviciului militar și-a exercitat cariera de inginer la Institutul de Proiectări Instalații Petroliere din Ploiești (IPIP) timp de patru ani (1969-1973) după care, de la 1 ianuarie 1974 a devenit cadru didactic universitar parcurgând gradele/treptele de asistent, șef de lucrări și conferențiar în cadrul catedrei Discipline Mecanice Generale din Institutul de Petrol și Gaze din Ploiești. Timp de 10 ani a fost cadru didactic asociat la Universitatea „Valahia” din Târgoviște.

Pe data de 5 aprilie 1990 a susținut teza de doctorat cu tema „Analiza construcției și calculului de rezistență a recipientelor orizontale. Aspecte tehnico-economice”, conducător științific prof. dr. ing. Ștefan Teodorescu.

A organizat patru simpozioane naționale închinat prof. univ. dr. docent Rudolf Voinaroski (1910-1973), care a fost decanul facultății de Mașini și Utilaj Petrolier timp de 12 ani și profesorul care a predat cursul de Mecanică la această facultate. Împreună cu prof. dr. ing. Ion Eparu și prof. dr. ing. Alexandru Pupăzescu s-a ocupat de organizarea fazei naționale a concursului itinerant profesional-științific studențesc de Mecanică Andrei G. Ioachimescu în două rânduri, când s-a desfășurat la UPG Ploiești. De asemenea a participat la pregătirea studenților participanți la acest concurs.

Începând din martie 2008, împreună cu prof. dr. ing. Valentin Ceașu de la Universitatea Politehnica București, prof. dr. ing. Cristian Pavel și prof. dr. ing. Andrei Vasilescu de la Universitatea Tehnică de Construcții București a inițiat și organizat simpozionul

itinerant „Aspecte din istoria mecanicii”, cu șase manifestări pe an, care continuă și în prezent.

Profesorul Al. H. Popa a fost preocupat de utilarea laboratorului de Mecanică de la UPG, care s-a materializat prin apariția, în anul 2017, în editura UPG Ploiești a cărții *Lucrări Experimentale de Mecanică*, elaborată împreună cu colegii Alexandru Pupăzescu și Maria Tănase, care a fost lansată la Târgul de carte Gaudeamus din 25 noiembrie 2017 la standul UPG Ploiești. A participat cu comunicări la peste 40 de sesiuni de referate și comunicări științifice. A fost membru al Asociației Române de Tensometrie - ARTENS, al Asociației Române de Mecanica Ruperii - ARMR, precum și al Societății de Științe Matematice din România - SSMR.

Opera științifică a profesorului Al. H. Popa impresionează prin diversitate și tenacitate. În colaborare cu N. Posea, C. Manea și Al. Anghel a redactat și publicat volumul „Probleme de rezistența materialelor”, volumul II, partea a II-a, apărut la IPG Ploiești. În 1983, în colaborare cu șase profesori de la universitatea ploieșteană, a publicat „Îndrumar de laborator de rezistența materialelor”. În 2001, împreună cu colegii Teodor Huidu și Cornel Marin, a publicat la Târgoviște „Culegere de probleme și teme aplicative de mecanică” la Editura Macarie din Târgoviște.

În 2001, împreună cu colegii Ion Eparu și Liliana Rusu a publicat în Editura UPG cartea „Teme aplicative de mecanică-statică”, care conține zece teme, seturi de 30 de probleme cu răspunsuri, care au fost date studenților individual ca teme pentru acasă.

Începând din anul 1975, a publicat articole cu profil tehnic în reviste de specialitate apărute în limbile română, engleză și franceză, tipărite în Ploiești, București, Oradea Pitești, Iași etc.

Continuare în numărul viitor

Urmare din pag. 15

conservativ-agrariană studierii fenomenului social și economic din România”, iar „particularitățile specifice, care au guvernat intrarea țării noastre pe calea capitalismului aveau să fie utilizate pentru a demonstra necesitatea fie a ocrotirii capitalismului, fie a unui antiindustrialism, adaptat la un iluzoriu și inconștient stat țărănesc” (Ion Ilincioiu, „Studiu introductiv la Doctrina țărănistă în România”, Editura „NOUA ALTERNATIVĂ”, 1994).

O teză care a colorat programul politic al țărăniștilor până la fuziunea din 1926 a fost aceea referitoare la *cooperatie*, prin care liderii lor credeau că se oferea o a treia cale – între capitalism și socialism – de dezvoltare a României.

În același timp, în schema ideatică a țărănismului a figurat, pentru scurtă vreme, în ideea *luptei de clasă*.

Dacă prin cooperatie – de pildă, prin *băncile populare* – inițiatorii au salvat, măcar parțial, interesele categoriilor de țărani și de orășeni scăpați, în schimb, susținerea principiului luptei de clasă a atras aspre critici din partea Partidului Național Liberal, care îi suspecta pe țărăniști că îndemnau la declanșarea unui... război civil în România. În realitate, țărănismul nu urmărea lichidarea orânduirii existente atunci – precum proceda proletariatul industrial – ci „*organizarea țărănimii în statul actual*” și realizarea unei „*democrații rurale*” – scria, în lucrările sale, secretarul general al partidului, profesorul universitar **Virgil Madgeru**.

În evoluția țărănismului, fuziunea dintre „*naționaliști*” lui **Iuliu Maniu** și „*țărăniști*” lui **Ion Mihalache**, în octombrie 1926, a marcat începutul unei alte - *etape* - cea de a treia – care s-a întins până în anul 1947, când autoritățile procomuniste au dizolvat **Partidul Național Țărănesc**.

UN OM AL RENĂȘTERII (2)

de Traian D. Lazăr

Unii dintre filozofii antici considerau că natura se dezvoltă/evoluează conform propriei dialectici. Pornind de la faptul că omul este un element al naturii, apreciem că aserțiunea anticilor se potrivește și acestuia. Folclorul a reținut această observație savantă și a exprimat-o mai simplu: ziua bună se cunoaște de dimineață!

Într-o instituție precum liceul din Pucioasa, situate în fruntea școlilor din țară în ceea ce privește numărul rezolvitorilor de probleme din *Gazeta de Matematică*, destinul elevului Alexandru H. Popa era previzibil. Înzestrat cu spirit competitiv și dotat pentru înțelegerea abstracțiunilor matematicii, nu doar că s-a aliniat orientării elevilor școlii, dar s-a străduit să fie printre cei mai buni, atât la concursurile *Gazetei*, ci și la concursurile școlare de matematică regionale.

Înzestrarea sa nativă pentru disciplinele umaniste nu se lăsa, nici ea, neglijată. Studia cu interes poemele antice (*Iliada*, *Odissea*, *Eneida*) și poemele cavalești medievale (cântecul *Nibelungilor*, *Cântec despre oastea lui Igor* etc.) și achiziționa cărțile respective punând bazele unei colecții de carte, care cu timpul a ajuns voluminoasă și valoroasă. Dând de gustul literaturii modern și contemporane și citind una sau două cărți din opera unor scriitori precum Jack London, Ernest Hemingway etc., le va citi și colecționa toate scrierile.

A visat să-și vadă orașul de reședință dotat cu un muzeu comparabil cu al orașelor mari din țară și a început prin a realiza un colț arheologic/ muzeistic la liceu. Demersurile sale în această direcție l-au dus la stabilirea unor contacte cu profesorul Nicolae Simache, care l-a ajutat cu sfatul și cu fapta. A păstrat relațiile cu marele fondator de muzee devenind un apropiat al acestuia, care și-a exprimat în diferite forme prețuirea pentru istoricul amator Alexandru H. Popa.

Împrejurările, au făcut ca drumul său în viață să fie situat pe axa științelor exacte, dar nici celelalte calități nu s-au lăsat neglijate, “adormite”, ba chiar, din timp în timp, s-au situat pe prim plan.

Rezolvitor performant de probleme “publicat” în *Gazeta Matematică* și participant meritoriu/premiat la concursurile orășenești și regionale de matematică, elevul Alexandru H. Popa, în consens cu orientarea familiei (primum vivere deinde philosophare!), a urmat Facultatea de Mașini și Utilaj Petrolier secția Rafinării din Institutul de Petrol, Gaze și Geologie din București, iar după absolvire a devenit inginer la IPIP (Institutul de Proiectări Instalații Petroliere) din Ploiești, apoi cadru didactic la Universitățile Petrol-Gaze Ploiești și Valahia-Târgoviște. A parcurs etapele gradelor universitare, susținându-și, în 1990, teza de doctorat cu tema “Analiza construcției și calculul de rezistență a recipientelor cilindrice orizontale – Aspecte tehnico-economice” și avansând la gradul de conferențiar universitar.

Înzestrat cu energie creatoare, îmi mărturisesc că

îndeplinirea sarcinilor de serviciu îi făcea plăcere (!!!!!), iar curiozitatea nativă stimulată de lectura romanelor polițiste l-au determinat mereu să caute căile cele mai eficiente de soluționare a problemelor de la locul de muncă. Desigur că temelia rezolvării sarcinilor de serviciu de la IPIP și IPG o reprezenta studierea unor lucrări de specialitate la Biblioteca Academiei, Biblioteca Facultății de matematică ori a unor reviste de la sfârșitul sec al XIX-lea și începutul sec al XX-lea, bandiera Agathe Christie reprezentând doar o îmbărbătare morală! De-a lungul zecilor de ore de conversație am aflat desigur multe dintre aceste situații, dar spațiul tipografic restrâns al revistei mă silește să renunț a vi le reda. Voi menționa totuși lucrarea consacrată calculării desfășuratei unor racorduri complicate pentru un vas din proiectul rafinării de la Pitești, textul fiind publicat în trei articole din *Buletinul IPG*.

Neastâmpărul energetic îl împingea pe tânărul inginer ca să fie, concomitent, un fan al emisiunii *Logicon* de la radio România tineret, o emisiune de enigmatică la care ascultătorii puteau trimite răspunsuri scrise la misterele formulate și ... dacă acumulau 200 puncte primeau o diplomă. Domnul Al. H. Popa a dobândit 3 diplome, ce-i confirmau temeinicia logicii!

Obținerea gradelor universitare și a doctoratului au reprezentat probe ale unui parcurs științific ce a solicitat integral disponibilitățile ing. Al H. Popa. Este imposibil să reproducem fie și titlurile studiilor științifice publicate, care însumează șapte pagini A4. Vom menționa doar că ele abordează teme dificile de mecanică. Altele sunt consacrate unor personalități, care au marcat momente de seamă în istoria mecanicii/științei : Galileo Galilei, Philippe de la Hire, Louis Poincaré, Rudolf Voinaroski, Andrei G Ioachimescu etc. Înainte de publicare, studiile respective au fost prezentate în cadrul unor sesiuni științifice cum ar fi: a III-a Conferință națională a Academiei de Științe tehnice din România-Cluj-Napoca, 2008, sesiunea de comunicări științifice a Universității Tehnice de Construcții - București, 2008, 2009; editia a XXVI-a a Seminarului național “Ioan Drăghici” la UPG Ploiești etc.

Variatatea și amploarea activității științifice a conf. univ. dr. ing. Al. H. Popa este ilustrată și de faptul că a fost membru al unor societăți științifice precum: ARTENS (Asociația română de tensometrie), ARMR (Asociația Română de Mecanica Ruperii), SSMR (Societatea de Științe Matematice).

Spirit complex, Alexandru H. Popa nu s-a cantonat pe terenul științelor exacte, ci a păstrat mereu legătura cu personalitățile și fenomenele disciplinelor umaniste, trecute sau contemporane.

In memoriam LAURA OPARIUC (II)

TU NU MAI EȘTI ?

Tu nu mai ești,
Aici, acum, aievea,
De mine te ferești
Sau poate-s orb ?
Mă uit în jur... nimic;
Tăcerea, eu o sorb,
Apoi aud o șoaptă,
Nu știu de unde vine,
Dar curge ca o apă,
Ce este de la tine.
E-o Mângâiere-n ea,
Și-o Liniște, și-o Pace,
De parcă tu ai vrea
Să vii din nou încoace.
Îmi spui că-ți este bine
Și ești într-o Grădină
Plină de flori ca tine,
Scăldate în Lumină.
Deci ești sau nu mai ești,
Ce pot să cred, să știu ?
Simt doar că tu zâmbești,
Iar eu mă simt mai viu...
Tu nu mai ești, dar ești,
Acum eu sigur știu.

Adrian ILIESCU,
29.06.2020

Laurei Opariuc

Ea este puntea.
Mi-a picurat în ureche Chopin
și s-a făcut fereastră pentru a-i
vedea cerul,
înaripările și stâlpii pe care își
sprijinea privirea.
M-a prins de mână și mi-a pus-
o în palma sufletului,
bucet de apropiat privirea de

Despre starea de bine sau del mortuis nil nihi bene
Niculina Bercea

petalele universului.
Ea nu vorbea despre adâncuri
cu pașii,
lasă poezia să o cânte cu ochii
scânteietori,
mărgele de adunat trăirea la
gâtul vremii.
Lasă zâmbetul să curgă dulce
din potir,
glasul să își unduie colindul de
zi, colindul de noapte.
Ea trăiește în inima atingerii.
Dintr-un timp în altul, dintr-o
înmânare de a avânturi,
din semințe, se înalță în biserica
tainelor.

Iulia DRAGOMIR
2.07.2020

ÎN ACORDURI DE CHOPIN

La hotarul vechi, de grele
anotimpuri
Când vântul, ploaia, chiar și
frigul
Își zămislesc tăios prezența,
În ciuda vremii, timpului și-a
noptii,
Se-ncheagă surd, tăcut, o
nemurire.
Pe-acorduri dulci, melodioase,
Trăiesc o dulce reverie.
Și pe un val de poezie,
Cu voia mea, mă las purtată
Pe portativul versului captiv în
sticlă.
Așez umil un gând de
mulțumire.
Ce noapte binecuvântată !!
Primesc cadou de suflet
Un tablou pictat în versuri,
Ne prindem ca-ntr-o horă
Ce ne poartă aiurea, în muzica
de vis.
O simfonie clasică,
Un pansament pe inimi,
Ce în oftat se regăsesc în sine,
Se vindecă și își croiesc cărarea

spre lumină
Și evadează din abis.
Ne regăsim cu toții, într-o
poiană a liniștii
Și-a împăcării tuturor cu toate.
Ne-mbrățișăm cu fericire, mult
mai bogați fiind,
Căci martori noi am fost
La un botez al poeziei
La ceas magic, ce își bate
gongul în această carte.

Laura Isabelle NICOLAE

FLUTURE ALB, DE LUMINĂ (Laurei Opariuc)

Ia-mă pe un câmp de maci,
În iubire să mă-mbraci,
Să-mi săruți roua din gene,
Să-mi prinzi flori de Sânziene
În plete și cingătoare
Dimineața, pe răcoare!
Ia-mă la tine,-n grădină,
Fă-mă flutur' de lumină,
Să-mi săruți floarea din ochi,
Eu să-ți descânt de deochi,
Pe suflet să-ți poposesc,
Să-nvăț, iarăși, să iubesc!
Ia-mă-acasă,-n miezul nopții,
Să-mi deschizi fereastra sorții.
Licurici din Carul Mare
Presară-i pe o cărare,
Să mă-ndrume către tine –
Îmi ești dor și îmi ești bine!
Ia-mă și mă cuibărește,
De ce-i rău tu mă ferește,
Fă-mă lacrimă din cer,
Neștiutul din mister.
Zborul lin, către tărie,
În triluri de ciocârlie,
Să-ți atingă inima,
Floare de Nu-mă-uita!
Fluture alb, de lumină...
De ți-s dragă, n-am vreo vină!

Emilia DRAGOMIR,
28.06.2020

GEORGETA POPESCU ȘI ION SOLYOM, DUBLU VERNISAJ DE ARTĂ

de Elena Trifan

Joi, 23 iulie 2020, Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga” din Ploiești s-a dovedit din nou o gazdă primitoare pentru creatorii și iubitorii de artă, pe care i-a atras și încântat cu expoziția de pictură a poetei și pictoriței Georgeta Popescu și Expoziția „Creații pe multe de daltă” a sculptorului Ion Solyom.

Activitatea a fost organizată de Consiliul Județean Prahova, Centrul Județean de Cultură Prahova, Cenaclul de Arte Plastice „Arcade”, Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga.”

Vernisajul a avut loc în curtea interioară a bibliotecii și expozițiile au fost realizate în Rotonda acesteia.

Moderatorul activității a fost Mihaela Radu, directorul bibliotecii. Cele două expoziții au fost prezentate de Valter Paraschivescu, președintele UAP, filiala Prahova.

Expoziția de pictură a Georgetei Popescu a cuprins două secțiuni, una de artă figurativă și una de artă abstractă.

Secțiunea de artă figurativă prezintă imagini ce se înscriu într-un topos autohton și, în mod deosebit, în locurile nașterii și copilăriei autoarei: „Turnul Bisericii Evanghelice din Cîsnădie”, „Toamnă la Cetatea Cîsnădioara”, „Primăvară în Cîsnădie” etc.

Sensibilitatea artistică a autoarei se îndreaptă și către universul floral: maci, iriși, liliac, cactuși.

Nu lipsesc nici chipurile umane și religioase, cu o puternică încărcătură afectivă: „Balerină”, „Relaxare”, „Duiosie maternă”, „Amorul zeilor.”

Componenta abstractă a picturii autoarei triumfă în culori de albastru, verde, roșu, pasionale, izbucniri ale țipătului unui preaplin sufletec.

După cum a remarcat Valter Paraschivescu, pictura Georgetei Popescu tinde spre romantism, fiind încărcată de lirism.

Pentru Georgeta Popescu pictura este o formă de manifestare a unei libertăți interioare, o încercare de a găsi răspuns la problemele existențiale care o frământă, exersarea unui joc de-a culorile.

Ion Solyom nu-și poate concepe viața în afara

sculpturii și a muzicii.

După cum însuși afirmă, devenirea sa de sculptor a evoluat de la joacă, la pasiune, la profesie. În arta sa a reușit să îmbine clasicul cu abstractul. A contribuit la realizarea sculpturii unor obiective de amploare, precum Castelul Peleş, Casa Poporului.

Lucrările prezente în expoziția din Rotonda Bibliotecii Județene „Nicolae Iorga” sunt lucrate din lemn de tei și brad, cu elemente de pirogravură și au coloritul obținut prin băițuire.

Un element tehnic care le definește este faptul că sunt realizate dintr-o singură bucată de lemn.

Tematic se clasifică: în decorațiuni reprezentate de aplici în formă de trandafir, frunză, strugure; artă totemică constând dintr-o galerie de chipuri de parlamentari prezentați satiric; religie reprezentată prin mai multe imagini înduioșătoare ale Maicii Domnului și ale lui Iisus.

Ne-a reținut atenția și ideea de rugăciune sugerată de o cruce pe care sunt expuse două palme unite pentru închinăciune.

O altă temă dragă autorului este reprezentată de animale din fauna României: bourul, capra neagră, ursul. În expoziție sunt prezente și câteva statuete reprezentând imagini simbol ale istoriei și civilizației românești: cheia sol, badea Cârțan, exemplu de patriotism; omul nou specific României socialiste, un adevărat Gavroche, prost îmbrăcat, dar mândru că e român.

Expozițiile își așteaptă vizitatorii în Rotonda Bibliotecii Județene din Ploiești, până la data de 23 august 2020.

Ioan Enescu - un preot rămas în memoria locuitorilor din Loloiasca

de Constantin Dobrescu

Înainte de a trece la subiectul care mă frământă, fac o introducere referitoare despre cel ce semnează textul de față.

Chiar dacă m-am născut la Ploiești în 1950, totuși legătura cu lumea satului am ținut-o destul de strâns. Atât prin bunicii mei Duță Constantin și Sevesta. Bunicul meu care a fost și nașul meu de botez care a îndeplinit funcții politice la Mizil de unde era de fel a fost unul din cei trei directori la Stațiunea de Cercetări Zootehnice din Dulbanu înființată de academicianul Gh. Ionescu-Sisești (1835-1967) director al Institutului Zootehnic al României.

La Dulbanu l-am cunoscut într-o toamnă ca nepot al gazdei pe Al. Moghioroș (1911-1963) care venea de la o vânătoare de iepuri și dropii. Ministrul venise cu un avion care a aterizat pe câmpurile stațiunii. Al. Moghioroș era însoțit în „vizita” sa de Dumitru Balalia (1911 Păcureți - 1993) prim secretar al PCR Ploiești - Prahova.

După desființarea Stațiunii de la Dulbanu și transformarea ei în I.A.S. care a coincis cu transformările teritorial administrative și cu moartea academicianului Gh. Ionescu-Sisești, bunicul meu a fost vreme de cinci ani până în 1971 când a murit președinte al C.A.P. din Loloiasca.

Prin acest text deschidem o fereastră spre trecut pentru a privi o clipă spre existența unui slujitor al bisericii străbune. Personalitatea acestuia este un bun prilej de reflecție asupra a ceea ce înseamnă moștenirea pentru fiecare generație. Avea un chip frumos smuls parcă din basoreliefurile Columnei lui Traian. I. Enescu era măcinat de credința și devotamentul față de comunitatea obștească. A nutrit o profundă și sinceră venerație pentru familia regală a României. Viața sa a fost simplă și luminată de singura candelă a iubirii de neam.

Pentru el patria și neamul avea o semnificație mistică iar naționalismul însemna credință.

A fost un adversar al curentelor extremiste și în special al grupării lui O. Goga și A.C. Cuza care avea destui adepți la Loloiasca.

A avut inspirația fericită să priceapă spiritul timpului cu nevoile și aspirațiile sale, ceea ce n-au reușit s-o facă atâția alții, deși erau considerați superiori ca, cultură, inteligență și talent.

Pe lângă faptul că a fost un preot erudit a fost și un dascăl ghidat în activitatea didactică după preceptele pedagogiei timpului. Era totodată și un om al pământului care purta legătura cu natura.

Era primitor de oaspeți pe care-i primea cu bucurie și aici amintim pe cei doi preoți ca Gala Galaction și Nae Vasilescu.

A cunoscut-o pe scriitoarea Smaranda Gheorghiu (1857-1944) nepoată a lui Grigore Alexandrescu și militantă a mișcării feministe.

În biblioteca preotului se găsea volumul omagial din 1932, Jubileul de 75 de ani al scriitoarei Smara, după cum rezultă din procesul verbal de percheziție a Siguranței din 1948.

De la început vreau să menționez că despre istoria acestei așezări, am scris și publicat numeroase articole științifice risipite prin diverse publicații de specialitate sau de cultură ca „Arhivele Totalitarismului” condusă de prof. univ. Radu Ciuceanu, „Revista Nouă” din Câmpina și revista „Atitudini” condusă de omul de cultură Gelu N. Ionescu. Mai nou am realizat și Monografia istoriei comunei Tomșani pe care în manuscris i-am dat-o omului de televiziune Daniel Dimache pentru tipar.

La Loloiasca am văzut pentru prima oară frumusețea trandafirilor a unui răsărit de soare, acolo am auzit pentru prima oară cântecul ciocârliei, care se ridica sfredelind înaltul cerului.

În amurgurile zglobii de primăvară sau în cele melancolice de toamnă aveam prilejul să-l văd pe preotul în cauză cum se strecoară cu toată povara vârstei spre biserică sau în alte locuri, căutând să-și păstreze sprinteneala trupului și vioiciunea minții.

În ochii lui de vereră, însă iscoditori și gata oricând să clipească ironic, surprindeai pâlpâirea unei vâpăi mistuitoare.

Ocupându-ne de preotul I. Enescu trebuie să spun că el și soția sa au fost învățătorii mamei mele. Acest preot ar merita chiar o monografie. Voi suplini eu lipsa unei lucrări despre acesta, prin acest medalion.

Acolo unde este acum, am impresia că spiritul său ne șoptește celebrul vers al lui HORATIU „EXEGI MONUMENTUM AERE PERENIUS”. De asemenea sunt convins că amintirea lui arde mai vie ca oricând în mințile și în inimile celor care l-au cunoscut.

Pe acest slujitor al bisericii străbune, eu ca băiat de vârstă fragedă l-am perceput ca pe un distins și masiv „patriarh” cu un aer de boem autentic în toate, vorbea cumpătat, nelăsând impresia că și-ar cântări vorbele.

De la preotul Enescu care era de o bunătate peste fire, mama mea a reținut o binecuvântare „Fiecare știe ce are în trăistuța lui, dar testamentul pe care vi-l las este să cunoașteți pe Duhul Sfânt. Să lucrați și să construiți în lăuntrul vostru, păzind poruncile Evangheliei, având pace în sufletul vostru. Să aveți dragoste, bună înțelegere și să chemați numele lui Hristos și al Maicii Sale. Ingerii să vă însoțească.” De asemenea, cu ocazia serbării Datinilor de Crăciun în anii războiului pentru dezrobirea Basarabiei, preotul în cauză care cunoștea bine istoria zbuciumată a neamului românesc a vorbit în cuvântarea sa plină de suflet despre importanța datinilor în viața românilor. Mama mea, Dumnezeu s-o odihnească îmi povestea că asculta cu evlavie predicile acestuia.

Portugalia și România

de Constantin Dobrescu

Acest scurt demers este scris în amintirea regretatei Micaela Ghițescu reputată specialistă a istoriei și culturii lusitane, care prin cartea sa memorialistică „Între uitare și memorie” apărută în 2012 la Editura Humanitas m-a îndemnat la realizarea în 2018 a Monografiei comunei SCORȚENI în colaborare cu distinsul ziarist Daniel Dimache. În această comună în perioada comunistă se afla Penitenciarul de femei Mislea, echivalentul închisorii de la Sighet, unde Micaela Ghițescu a fost „pensionară” beneficiind de „binefacerile” acestei pușcării, când aceasta era condusă de torționarul Al. Vișinescu.

La sfârșitul deceniului trei al secolului trecut s-a deschis în Portugalia la Belem expoziția expansiunii portugheze în lume, care avea ca scop să reprezinte opt veacuri de istorie națională.

Înainte de a prezenta ceea ce ne interesează, vom face o scurtă prezentare a implicării acestei mici țări latine de la capătul vestic al Europei în descoperirile geografice.

Profitând de faptul că Spania era fărâmițată și sfâșiată de lupte interne, monarhia lusitană ilustrată de dinastia AVIZILOR ajunsă la conducere în 1385 și-a îndreptat atenția spre ocean și aici și-a căutat viitorul.

Portugalia este primul stat care se lansase în acțiunea de colonizare. Această țară se transformă într-o națiune maritimă.

Joao I (Ioan) Aviz (1385-1435) victorios în urma luptei decisive de la Aljubarrota asupra dinastiei Castiliene în 1385 ajunge rege al Portugaliei și inițiază expansiunea națiunii portugheze. Alianța cu Anglia în lupta împotriva Castiliei a dus la căsătoria regelui Joao I cu Filipa (Felipa) de Lancaster. Unul din cei trei fii rezultați din această căsătorie, Henrique O. Navegador (Henric Navigatorul), (1394-1460) pregătește terenul viitoarei expansiuni transoceanice a Portugaliei dezvoltând atât flota de război cât și cea comercială.

Henric era mare maestru al ordinului Portughez al lui Cristos. Un contemporan lui Henric Navigatorul, îl descrie ca un ascet și anume: „buzele lui nu au cunoscut vinul și nu au atins niciodată buze femeiești”.

A înființat în sudul Portugaliei o Școală de navigație la Sagres invitând cartografi evrei din Catalonia, deoarece marinarii portughezi nu cunoșteau folosirea hărților maritime. A rămas în istorie și ca un cunoscut adept al negoțului cu sclavi pentru care obține binecuvântarea papalității.

Revenind la subiectul nostru Expoziția expansiunii portugheze menționăm că aceasta cuprindea printre alte interesante panouri și unul privitor la relațiile de arme portugalo-române. Mai precis, panoul care înfățișează întâlnirea dintre Dan II Basarab, domnul Țării Românești (1422-1432) fiul lui Mircea cel Bătrân și infantele Dom Pedro Lusitanul fiul regelui Joao I și fratele lui Henric Navigatorul, duce de Coimbra.

Episodul istoric a fost relatat într-o comunicare a istoricului Nicolae Iorga la Academie. Ulterior Senatul în 1926 a publicat comunicarea într-o broșură intitulată „Un prinț portughez cruciat în Țările Române în secolul XV”. N. Iorga îl consideră pe acest principe drept un aventurier.

Împreună cu suita sa și cu voevodul Dan al II-lea se alătură la coaliția antiotomană formată din regele-împărat Sigismund de Luxemburg (Împărat al Germaniei, Rege al Boemiei și Ungariei) și forțe militare din Polonia și Filippo dei Scolari Comitele Transilvaniei. (Pippo Spano).

De fapt în 1427 Sigismund de Luxemburg s-a implicat în acțiunea de susținere a lui Dan al II-lea aliatul și prietenul său împotriva lui Radu Praznaglava pretendentul susținut de turci.

Vorbind de împrejurările în care prințul portughez a ajuns pe meleagurile noastre, Condicele Zichy VII amintește că acesta se afla la curtea ungară. Așa se explică de ce prezența lui Dom Pedro e pomenită și în izvoarele ungurești. Nu se cunosc prea multe amănunte asupra expediției lui Dom Pedro în răsărit și nu se știe cu siguranță dacă a ajuns până în părțile Dunării, dar nu există îndoială asupra intențiilor sale de a da călătoriei un caracter de cruciadă antiotomană, ca și asupra faptului că se găsea la Râșnov în Transilvania în oastea lui Sigismund, când acesta se pregătea să vină în Țara Românească.

Panoul este opera pictorilor portughezi Federigo George și Manuel Lopa doi dintre cei mai cunoscuți pictori decoratori în perioada anilor 30.

Factura tabloului imită maniera epocii, atât în felul de a pune în cadru cât și în modul de a utiliza mișcarea și figurile.

Printr-o fereastră în arc ușor frânt, amintind de ogiva medievală și presimțind plin - Centrul Renașterii, sprijinită pe coloane cu ornamente churriguerrești se găsește pe fondul unui cer luminos, Castelul Bran și crestele Carpaților meridionali. Principii în armurile proprii țărilor respective, sunt înfățișați în momentul pecetluirii înțelegerii lor, printr-o strângere camaraderească de mână.

Jos steagurile familiilor de Lancaster și Basarab și inscripția „Principes Petrus Lusitanus et Danus Valachicus (România). Necessitudine Devincti ed Adversus Infideles Crucesignati MCDXXVII”. (1427)

Panoul original se afla la data respectivă la Pinacoteca orașului Lisabona iar la Muzeul Militar din București a fost trimisă o copie în culori, de dimensiunile originalului.

Semnificația sa este importantă. Nimic nu poate defini mai bine, scrie cu această ocazie sub reproducerea tabloului, ziarul local „Diario da Manha” efortul țării noastre în slujba Crucii și Latinității.

CLARA MĂRGINEANU – IN MEMORIAM

de Elena Trifan

26 aprilie 2020, zi de doliu în cultura românească generată de încetarea din viața pământească a poetei și jurnalistei Clara Mărgineanu, născută la data de 4 iulie 1972, la București, absolventă a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, autoare a peste 10 volume de poezii, a două volume de reportaje literare, realizatoare de emisiuni TV, membră a Uniunii Scriitorilor din România, a Uniunii Cineaștilor din România și a Uniunii Artiștilor și Realizatorilor de Film.

Pe lângă calitățile și realizările ei artistice, Clara a lăsat în urmă și un puternic cult al prieteniei, ceea ce a făcut ca numai la câteva luni de la dispariția de pe scena vieții să îi fie dedicate activități comemorative.

Astfel, pe data de 4 august 2020, pe esplanada Bisericii „Sfântul Andrei” din Ploiești, la ora 18, s-a desfășurat evenimentul cultural „Din poemele Clarei”, organizat de Martha Maria Mocanu, director general „Bes România”, Vlad Mateescu, director Filarmonica „Paul Constantinescu” Ploiești, Gelu Nicolae Ionescu, director Casa de Cultură „I.L. Caragiale” Ploiești.

Prieteni ai Clarei Mărgineanu, iubitori ai poeziei, ai artei dramatice, ai muzicii au realizat un adevărat recviem artistic, inspirat de personalitatea complexă a poetei și jurnalistei a cărei amintire pulsează încă vie în sufletele lor. Astfel, actorii: Lamia Beligan, Florin Nan, Alexandru Turcu au recitat din poeziile Clarei. Muzicalitatea versurilor ei, care i-au inspirat pe mulți interpreți de muzică, mai ales, folk, a făcut ca pe scena în aer liber din fața Bisericii „Sfântul Andrei” din Ploiești să evolueze interpreți, precum: Dana Florian, Radu Crăciunescu, Walter Ghicolescu, Ovidiu Mihăilescu. Chitara acestora a fost completată de armonica lui Vanghelie Gogu care, pe lângă versurile Clarei, i-a încântat pe spectatori și cu insolitul muzicii populare aromâne.

Un moment important în desfășurarea spectacolului l-a constituit festivitatea de premiere a Concursului de Poezie „Poemele Clarei”, ediția I, susținut online, în memoria Clarei Mărgineanu, din inițiativa și sub coordonarea scriitorului Gelu Nicolae Ionescu, care a înmănat și premiile: Mențiuni Speciale: Ionescu Diana, Iancu Anastasia, Jugăstreanu Gruia Petru, Stoian Maria Ioana, Igrat Alexia Maria, Marin Maria Emilia, Marin Tatiana Nicoleta, Budai Ioana Eva; Mențiune III: Scorțaru Adela Adriana, Radu Luiza; Mențiune II: Carp Andreea Georgiana, Simionescu Teodora; Mențiune I: Horobet Ștefan Cătălin, Salcie Ana-Maria; Premiul III: Popa Jessyca, Ioniță Andreea; Premiul II: Asofiei

Elena, Veveriță Maria; Premiul I: Nițu Mara Teodora, Șulea Adela; Trofeul Evenimentului Cultural: Marele Premiu Junior: Popoiu Teodora, Băzăvan Horia Matei; Marele Premiu Senior: Bostiog Melania.

Elevii premiați au recitat din versurile Clarei Mărgineanu.

Personalitatea Clarei a fost prezentată nu numai din punct de vedere artistic, ci și uman, prin intermediul scurtelor dialoguri intitulate „Fațete de viață”, susținute de: Maria Gheorghiu, Dana Florian, Vanghelie Gogu, Walter Ghicolescu, Alexandru Turcu, Ovidiu Mihăilescu, Luminița Tucă, Sorin Duduială.

Prezența ei vie în atmosfera creată de evocările calde și prietenoase, versurile ei revelatoare pentru lumea ei interioară și pentru relația ei cu semenii, a fost sporită de posibilitatea spectatorilor de a o asculta recitând din propriile creații, chiar și în variantă înregistrată.

Desfășurată la interferența a două planuri sacru și profan, în aer liber, sub privirea protectoare a monumentalei Biserici „Sfântul Andrei” din Ploiești, în ritmul cadențat al glasului de toacă, manifestarea culturală dedicată Clarei Mărgineanu este o dovadă a încrederii și puterii omului de a învinge moartea și răul prin artă, un elogiu adus dragostei și prieteniei.

de Marian Chirulescu

AUGUST

- august-octombrie – Se desfășoară luptele din zona Tabla Buții (Ph.) (1916)
- august – 435 de ani de la moartea arhitectului Andrea Palladio (1508-1580)
- august – Se naște arhitectul, pictorul scenograf și prozatorul Sergiu Singer (1928, Ploiești)
- august – Se inaugurează Muzeul de Științe Naturale Ploiești (1956) și Muzeul de Artă Plastică Ploiești (1956)
- august – Se înființează Societatea culturală „Ploiești – Mileniul III” (2001)
- 01.08 – Intră în vigoare, pentru prima dată în lume, sistemul metric (1793)
- 01.08 – Se naște poetul Gellu Naum (1915-2001)
- 01.08 – Se creează Curtea Internațională de Justiție de la Haga (1921)
- 01.08 – A avut loc raidul american „Tidal Wave” asupra Ploieștilui (1943)
- 01.08 – 75 de ani de la nașterea actorului și rapsodului Tudor Gheorghe (1945)
- 01.08 – Se naște poetul Titus Vâjeu (1948, Breaza)
- 01.08 – A început să apară ziarul „Flamura Prahovei” (în mai multe serii, 1949-1989)
- 04.08 – Se naște sculptorul și regizorul de film Horia Igiroșanu (1896, Azuga – 1960)
- 04.08 – 95 de ani de la nașterea dr. în filologie și poetului Michael-Titus Constantin (1925, Ploiești - 2011, Marea Britanie)
- 04.08 – Se naște dr. doc. în matematici Romulus Cristescu (n. 1928, Ploiești)
- 04.08 – Se naște prozatorul Lucian Cursaru (1928, Ploiești – 1994)
- 04.08 – Se naște poetul și eseistul Stelian Stan (1939, com. Tinosu, jud. Prahova)
- 05.08 – 170 de ani de la nașterea scriitorului Guy de Maupassant (1850-1893)
- 05.08 – Se naște dr. în filologie Nina Façon (1909, Ploiești – 1974)
- 05.08 – Se naște profesorul și ziaristul Ioan V. Groșescu (1941, Ploiești)
- 06.08 – 360 de ani de la moartea pictorului Diego Velázquez (1599-1660)
- 06.08 – Se naște sculptorița Georgeta Caragiu (1929-2018)
- 06.08 – 75 de ani de când aviația americană a lansat prima bombă atomică asupra localității japoneze Hiroshima (1945)
- 07.08 – Se naște istoricul literar Ion Zamfirescu (1907-2001)
- 07.08 – 85 de ani de la nașterea prof. Ion Dumitru, poet (Ion Deșirna) (1935, com. Șirna, jud. Prahova)
- 08.08 – 150 de ani de la mișcarea republicană de la Ploiești (1870)
- 08.08 – 120 de ani de la prima ediție a competiției de tenis „Cupa Davis” (1900)
- 08.08 – Se naște scriitorul Mihail Sevastos, autor-coordonator al marii monografii „Ploiești” (1892-1967)
- 08.08 – Se naște ziaristul ing. Marius Daniel Mihu (1969, Ploiești)
- 09.08 – Are loc prima slujbă în Capela Sixtină (1483), la inaugurarea acesteia în Palatul papal de la Vatican
- 09/19.08 – Moare domnitorul Mihai Viteazul, ucis pe Câmpia Turzii (1601)
- 09.08 – Se naște dr. în biologie Vladimir Iuliu Gusic (1932-2007, Ploiești)
- 10.08 – 145 de ani de când s-a așezat piatra de temelie a Castelului Peleş din Sinaia (1875)
- 10.08 – Se naște arhitectul Corneliu M. Marcu (1909, Ploiești)
- 10.08 – 40 de ani de la moartea scriitorului I. Peltz (1899-1980)
- 10.08 – Se naște actrița Tamara Buciuceanu-Botez (1929-2019)
- 11.08 – Prezidiul Academiei din Berlin hotărăște alegerea lui Dimitrie Cantemir ca membru (1714)
- 11.08 – 120 de ani de la nașterea eseistului și poetului Ștefan Lupașcu (1900-1988)
- 11.08 – 90 de ani de la nașterea dramaturgului Teodor Mazilu (1930) și 40 de ani de la moartea sa (1980)
- 11.08 – Se naște profesorul și ziaristul Minel Ghiță-Mateucă (1951)
- 12/ 24.08 – 155 de ani de la nașterea lui Ferdinand I, rege al României (1865-1927)
- 12.08 – Se naște ing. Mihail Constantinescu (1903, Vălenii de Munte – Ploiești, 1983)
- 12.08 – Se naște epigramistul Nelu Ionescu-Quintus (1919, Ploiești – 2014)
- 12.08 – Se naște prof. dr. în istorie Polin T. Zorilă (1954)
- 12.08 – Ziua Internațională a Tineretului
- 13.08 – 425 de ani de la victoria de la Călugăreni a armatei lui Mihai Viteazul asupra oastei otomane (1595)
- 13.08 – Se naște profesoara și muziciana Carmen-Rodica T. Georgescu (1954, Ploiești)
- 14.08 – 75 de ani de la nașterea istoricului literar Mircea Ghițulescu (1945-2010)
- 14.08 – Pakistanul devine stat independent și suveran (1947)
- 14.08 – Se naște poetul Lucian Avramescu (1948, com. Sângeru, jud. Prahova)
- 14.08 – 65 de ani de la nașterea prof. dr. în istorie Doru Dumitrescu (1954, Mizil)
- 14.08 – Se naște actorul Răzvan Vasilescu (1954)
- 15.08 – A avut loc uciderea domnitorului Constantin Brâncoveanu și a celor patru fii ai săi (Constantinopol, 1714)
- 15.08 – Se naște Napoleon I Bonaparte, împărat al francezilor (1769-1821)
- 15.08 – Se naște scriitorul Sir Walter Scott (1771-1832)
- 15.08 – 235 de ani de la nașterea eseistului Thomas De Quincey (1785-1859)
- 15.08 – 175 de ani de la nașterea profesorului și publicistului Constantin Ienescu (1845, București – 1911, Ploiești)
- 15.08 – Se naște sculptorul Ivan Mestrovich (1883-1962)
- 15.08 – Se naște dr. ing. geofizician Marius Petre Visarion, membru corespondent al Academiei Române (1929, Ploiești)
- 15.08 – 60 de ani de la nașterea dr. în istorie Gavril Preda (1955, sat Râncezi-Nucșoara, jud. Prahova)
- 15.08 – Se naște profesoara și criticul literar Violeta Mihai (1967)
- 16.08 – Se naște dr. în geologie și paleontologie Sabba Ștefănescu (1857-1931, Sinaia)
- 16.08 – Se naște istoricul literar Ovidiu S. Crohmălniceanu (1921-28 apr. 2000)
- 16.08 – Ciprul obține independența (1960)
- 16.08 – Se naște profesorul și istoricul Constantin M. Boncu (1906-1986, Ploiești)
- 16.08 – Se naște dr. în istorie Maria Voicu, muzeograf (1947)
- 16.08 – Se naște antrenorul de fotbal Ilie Oană (1918, SUA – 1993)
- 16.08 – 100 de ani de la nașterea criticului literar și poetului Virgil Ierunca (1920-2006)
- 16.08 – Se naște teatrologul și regizorul Lucian Sabados (1956, Ploiești)
- 17/29.08 – Se naște inginerul Traian Vuia (1872-1953)
- 17.08 – 90 de ani de la nașterea graficianului Marcel Chirnoagă (1930, Bușteni, – 2008, București)
- 17.08 – 95 de ani de la moartea scriitorului Ioan Slavici (1848-1925)
- 18.08 – 270 de ani de la nașterea compozitorului Antonio Salieri (1750) și 190 de ani de la moartea sa (17.05.1825)
- 18.08 – 170 de ani de la moartea scriitorului Honoré de Balzac (1799-1850)
- 18.08 – 90 de ani de la nașterea prof. univ. dr. ing. Liviu Librescu (1930, Ploiești, – 2007, SUA) (Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești)
- 18.08 – 85 de ani de la nașterea poetului Ion Gheorghe (1935)
- 19.08 – Se naște pictorul Sergiu Rugină (1931)
- 19.08 – 85 de ani de la nașterea scriitorului Dumitru Radu Popescu (1935)
- 19.08 – Se naște ing. Aurelian Nicolae Gogulescu (1952, Ploiești)
- 19.08 – Se naște preotul Gheorghe Mușat (1953)
- 19.08 – Se naște dr. în teologie preot Răzvan Vasile Tatu
- 20.08 – 145 de ani de la nașterea istoricului și dr. în litere Constantin I. Giurescu (1875, sat Chiojdu Mic – 1918, București)
- 20.08 – 100 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar Zoe

Dumitrescu-Buşulenga (1920–2006)

- 20.08 – S-a născut violonistul Gabriel Croitoru (1965)
- 20.08 – 75 de ani de la nașterea lui Vasile Tărășanu (1945)
- 20.08 – Se naște profesorul și publicistul Vasile Moga (1954)
- 20.08 – Se naște graficiană Emanuela Ceapă (1956, Ploiești)
- 21.08 – 95 de ani de la nașterea actorului Toma Caragiu (1925-1977)
- 21.08 – 65 de ani de la nașterea boxerului și antrenorului Titi Tudor (1955, Ploiești) (Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești)
- 22.08 – Începe domnia lui Vlad Țepeș în Țara Românească (1456-1462; 1476)
- 22.08 – 130 de ani de la moartea scriitorului Vasile Alecsandri (1821-1890)
- 22.08 – Se naște violonistul și compozitorul Alexandru Albu (1897, Sinaia – 1978)
- 22.08 – Se naște istoricul literar Alexandru Piru (1917-1993)
- 22.08 – Se naște inginerul și scriitorul Gheorghe Râmboiu-Bursucani (1931)
- 22.08 – Se naște pictorul Sorin Adam (1968, Ploiești)
- 23.08 – Se naște actrița Lucia Sturdza-Bulandra (1873-1961)
- 23.08 – S-a desfășurat insurjecția militară antifascistă de eliberare a țării (1944)
- 23.08 – Se naște criticul literar Mircea Iorgulescu (1943, com. Valea Călugărească, jud. Prahova – 2011)
- 23.08 – S-a născut poetul Costin Lupu (1947, Ploiești)
- 23.08 – Se naște Andrei Gabriel Pleșu (1948)
- 23.08 – Ziua Comemorării Victimelor Fascismului și Comunismului (Lege din 2011)
- 24.08 – 200 de ani de la moartea scriitorului Ion Budai-Deleanu (1760-1820)
- 24.08 – Se înființează Biblioteca Societății Academice Române (azi, Biblioteca Academiei Române) (1867)
- 24.08 – Se naște teatrologul Aurelia Revent (1933)
- 25.08 – Se naște filosoful Johann Gottfried Herder (1744-1803)
- 25.08 – 120 de ani de la moartea filosofului Friedrich Nietzsche (1844-1900)
- 25.08 – Se naște actrița Nelly Constantinescu (1899-1979)
- 25.08 – Se naște dr. în istorie Mihai T. Rachieru (1939)
- 25.08 – Se naște actrița Carmen Corcilă (1958)
- 25.08 – Se naște preotul Bogdan Costin Georgescu (1968, Ploiești)
- 25.08 – Se naște poetul Gelu Nicolae Ionescu (1978, Ploiești)
- 26.08 – 31.10 (?) – Se naște navigatorul și descoperitorul Cristofor Columb (1451-1506)
- 26.08 – Se naște scriitorul Cristu S. Negoescu (1858-1923)
- 26.08 – Se naște ing. Gerard Joseph Duqué (1866-1956)
- 26.08 – Se naște poetul prof. univ. dr. Adrian Voica (1936, Ploiești, critic și istoric literar, scriitor)
- 26.08 – S-a născut criticul literar și scriitoarea Mariana Ionescu (1947-2015). Liceu absolvit în Ploiești
- 26.08 – Se naște dr. în istorie Gheorghe Râncu (1956)
- 27.08 – 385 de ani de la moartea dramaturgului Lope de Vega (1562-1635)
- 27.08 – 250 de ani de la nașterea filosofului Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831)
- 27.08 – România declară război Austro-Ungariei și intră în Primul Război Mondial (1916)
- 27.08 – 90 de ani de la nașterea istoricului literar Zigu Ornea (1930-2001)
- 27.08 – 55 de ani de la moartea arhitectului Le Corbusier (1887-1965)
- 27.08 – Se naște Maica Tereza de Calcutta (1910)
- 27.08 – Se naște dr. în filologie și poeta Elis Râpeanu (1939, com. Valea Călugărească)
- 27.08 – Republica Moldova își proclamă independența (1991)
- 28.08 – Se naște baritonul Nicolae Herlea (1927-2012)
- 29.08 – 135 de ani de când germanul Gottlieb Daimler a brevetat „automobilul pe două roți”, viitoarea motocicletă (1885)
- 29.08 – 105 de ani de la nașterea actriței de film Ingrid Bergman (1915-1982)

- 29.08 – Se naște pianista Ilinca Dumitrescu (1952)
- 29.08 – S-a născut interpretul Michael Jackson (1958-2008)
- 29.08 – Se naște gimnasta Corina Ungureanu (Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești)
- 30.08 – 70 de ani de la moartea istoricului Alexandru I. Lapedatu (1876-1950)
- 30.08 – 110 ani de la nașterea eminescologului dr. docent Augustin Z. N. Pop (Popescu) (1910-1988)
- 30.08 – 80 de ani de când a fost încheiat Diktatul de la Viena, în urma căruia România ceda Ungariei nord-vestul Transilvaniei (1940)
- 30.08 – Se naște sportiva judocană Alina Alexandra Dumitru (1982)
- 31.08 – Ziua Limbii Române (în Republica Moldova)

Urmare din pag. 21

Venirea legendarului Don (Dom) Pedro de Lancaster în Țara Românească, comentată de cronică ambelor țări, mai cu seamă de Oliviera Martins, este o dovadă de existență în epoca respectivă, a conștiinței unei unități latine și Creștine care în pofida infiltrațiunii slave a subsistat între Adriatica și bazinul Dunărean.

Fericita idee a alegerii acestui episod și a reprezentării sale plastice a aparținut ca și inițiativa, Legației Române din Lisabona, prin însărcinatul nostru de atunci Mihail Cămărășescu. Acesta a găsit un colaborator în persoana lui Continelii Telimo, animatorul expoziției din Belem.

România a fost singura țară europeană prezentă într-o expoziție a gloriei și influenței portugheze.

CUPRINS

- Editorial, *Gelu Nicolae Ionescu* – cop.2
 Canonul lui Caragiale, *Eugen Simion* – p.1
 Un om de lume, *Alex Ștefănescu* – p.2
 Galeria marilor epigrafiști: Victor Macarevici, C. Tudorache – p.3-4
 Răsfoiri și comentarii, *Constantin Tudorache* – p.5-6
 Aforisme, *Nicolae Mareș & Scutuți-ne de demonstrații, Didier Nordon* – p.7
 Gheorghe Țițica (2), *Elena Dobrescu* – p.8
 Gazeta matematică - 125 de ani de apariție neîntreruptă,
Olimpia Iorga-Popescu – p.8
 Corespondența poetului Grigore Arbore cu Basarab Nicolescu,
Traian D. Lazăr – p.9
 Nichita și eternul feminin (V), *Emilia Luchian* – p.10
 Corespondența Magdalenei Petrescu cu Nelu Stan (II),
Emilia Luchian – p.11
 Republica de la Ploiești (III), *Ion Ștefan Baicu* – p.12
 Grigore Moisil: „Cum se poate prevedea vremea de ieri” – *Olimpia Iorga-Popescu* – p.13
 Luca Elefterescu, un prefect preocupat de modernizarea județului Prahova,
Cătălin Dobrescu – p.13
 Eroul aviator Lt. Gheorghe Mociorniță (I), *Marin Alexandru* – p.14
 Steagurile de la Guruslău, *Constantin Dobrescu* – p.15
 Profesorul Alexandru H. Popa - o personalitate de interes național,
Ion C. Petrescu – p. 16
 Un om al Renașterii, *Traian D. Lazăr* – p.17
 În memorian LAURA OPARIUC – p. 18
 Georgeta Popescu și Ion Solyom, dublu vernisaj de artă,
Elena Trifan – p.19
 Ion Enescu - un preot rămas în memoria locuitorilor din Loloiasca,
C. Dobrescu – p.20
 Portugalia și România, *C. Dobrescu* – p.21
 Clara Mărgineanu - În memorian, *Elena Trifan* – p. 22
 Evenimente culturale – p.23-24
 Energii regenerabile – cop.3
 Radu Gheorghe - Pagini memorabile din Arhiva SIRFA – cop. 4

Atitudinile se implică, începând din acest număr, în ceea ce considerăm că trebuie să fie o prioritate: apărarea mediului înconjurător, regenerare, reciclare, folosirea energiei regenerabile. Primim alături de noi un nou coleg de redacție, pe domnul Ioan-Corneliu Dinu. Reprezentantul României în Consiliul Mondial al Energiei. Îi mulțumesc pentru că a acceptat să țină o rubrică în revista noastră și sper ca cititorii noștri să se bucure de informațiile foarte documentate pe care le va primi aici. Puteți să ne scrieți pe adresa redacției, pe e-mail, dacă aveți întrebări sau reacții cu privire la această rubrică, dar și la celelalte materiale din **Atitudini!**

(G.N.I.)

Biomasa de orice tip, o idee foarte actuală

Este cunoscut de câțiva ani faptul că pentru prima dată o gândire asupra utilizării biomasei pentru producerea de energie electrică la “km Zero”, a avut-o un italian. Proces nou, circumscris conceptului recunoscut și îmbrățișat de italieni, “made in Italy”.

Ideea pornește de la un grup de ingineri italieni care au pus la punct un sistem pentru utilizarea resturilor/deșeurilor de lemn din propriile grădini pentru producerea de curent electric, curent cu care să se poată aprinde și întreține, atât lumina, cât și toate consumurile aparatelor electrodomestice din casa de locuit. Instalația are o putere instalată de 80 kW, deci produce în fiecare oră de funcționare 80 kWh energie care se poate utiliza, precum am definit mai sus, de la becurile pentru iluminat, la aparatura de toate tipurile, precum și la sere, dispozitive de dulgherie etc.

Inițial ideea a pornit ca o oportunitate pentru agricultură, dar paralel se pot satisface multe alte necesități domestice, atât în case de locuit normale, cât și pentru vile la munte, în organizări agro-turistice, complexe spitalicești etc.

Un sistem de producere a energiei prin legarea în serie a mai multor instalații descrise mai sus necesită un spațiu cu o suprafață de 150 mp și a fost proiectat în detaliu de societatea GENERA, care l-a și botezat “BioBox”, pentru a-i da și mai multe carate ecologice. L-am numit “sistem” pentru că însumează mai multe instalații de 80 kW putere instalată, grupuri de producție evident înseriate. Sistemul poate produce 600 mil kWh pe an. Pentru a fi și mai clar, mai apropiat de cantitățile de energie care se iau în considerare, este vorba practic de 600 MWh/an. Dacă sistemului i se mai adaugă un proces cogenerativ, acesta ar putea produce în plus și 300 MWh energie termică, energie care, prin intermediul unor schimbătoare de căldură, poate fi utilizată, atât pentru încălzire, cât și pentru aer condiționat și nu numai.

Un calcul al specialiștilor societății GENERA prezintă, ca exemplu concret, un adevăr important, adică înseriind un număr de 20 instalații de 80 kW, sistemul astfel născut ar putea produce energie electrică în cantitate de circa 20 % din consumul anual, consum domestic evident, nu industrial, al Regiunii Lazio.

Pe de altă parte, este la fel de binecunoscut faptul că orice biomasă emite gaze de seră proporțional cu cantitatea de masă propriu-zisă supusă posibilelor procese de fermentație.

Specialiștii companiei GENERA dau ca explicație un fenomen just, acela al emisiei de bioxid de carbon ca urmare a procesului de combustie al lemnului, al deșeurilor acestuia etc. Plecând de la această realitate s-ar putea pune întrebarea susținută chiar științific, care este avantajul utilizării biomaselor ? Răspunsul este cel așteptat, adică: emisiile produse prin combustia biomaselor sunt compensate înainte de toate printr-o reîmpădurire complexă, amplă, mai cu seamă în regiunile unde au fost tăieri importante de pădure, arbori etc. Știm cu toții că arborii consumă anhidridă carbonică, absorbind-o din atmosferă ca un proces natural.

Ca o culme a naturii, aceiași arbori, cei care absorb dioxidul de carbon, sunt mai apoi parte integrantă din biomasa însăși.

Făcând un calcul de bilanț al emisiilor de gaze de seră vizavi de cantitățile de biomasă utilizată la producerea de energie electrică după procedee tehnologice avansate, practic suntem la un bilanț ZERO din punct de vedere al emisiilor față de avantaje realizate. Impactul ambiental este deci nesemnificativ.

Apar, însă, încă două probleme, minore la prima vedere, dar importante. Una este legată de transportul biomasei, cealaltă de volumul destul de mare al acesteia. De aici mărirea cantității de emisii de bioxid de carbon în atmosferă. Se poate calcula ce semnifică transportarea până la centrala de producere a energiei a unei cantități de 25 tone pe camion, 10 camioane și o distanță de 300 km. Depinzând deci de cantitățile de biomasă, dar și de caracteristicile camioanelor precum vechimea motoarelor, combustibilul folosit, parametrii de mișcare - viteză etc, se poate constata/aproxima că emisiile nu-s deloc de neglijat.

Ca o atenționare ar fi aceea legată de pulberile care pot apărea în timpul întregului proces de producere de energie electrică din biomasă, chestiune studiată și care, din analiza documentațiilor se află sub pragul stabilit de 10 ppm.

Într-un articol viitor vom vorbi despre a doua fațetă a medaliei în ceea ce privește producerea de energie electrică din biomasă lemnoasă și nu numai. Directive ANRE, directive europene etc.

**Ioan-Corneliu DINU,
Consilier-Observator**

Comitetul Național Român al Consiliului Mondial de Energie

Valorosul grafician și profesor
Albin Stănescu

Toma Caragiu și Mihai Bandac BANDACIADELE și SIRFA dușmani declarați ai statului și partidului

Era în primăvara anului 1974. Un necunoscut m-a sunat la telefonul mamei mele, nu s-a prezentat și mi-a cerut să ne întâlnim într-o parcare de pe str. Schitu Măgureanu, lângă Cișmigiu. L-am recunoscut imediat, pentru că îl văzusem de câteva ori în casă la Iacob Dezideriu, colegul nostru de an, iar nevasta acestuia mi-a spus că este unchiul lui. Era ofițerul Ștefan Budeică de la Securitatea Municipiului București care răspundea de UAP. Ei colaborau. Ca să poată să plece Dezideriu peste hotare și așa mai departe. Venea în vizită cu nevasta și cu o fată de vreo 14 ani. Ne-am uitat odată la un meci între Năstase cu Stan Smith peste 3 ore.

Și a trecut direct la subiect. Îmi propunea la modul cel mai concret ca să îl spionez pe colegul și prietenul meu Mihai Bandac. Să trec mai des pe la atelier, să ascult și să notez tot ce se vorbește mai ales când

dintre informatori are un nume de cod, Sticletele, Lebăda, Privighetoarea etc.

Bebe Dezideriu, căruia îi spusese că am trecut pe la Mihai Bandac, la noile ateliere de pe str. Eforie și că acesta este exact ca în studenție, cu chitară, cu cântec și cu același tonus, m-a turnat.

vin Toma Caragiu, Nichita Stănescu și alți actori, scriitori, colegi, având informații că la acele BANDACIADE se petrec lucruri grave, cu caracter dușmănos. Mi-a propus chiar ca să devin informator, să semnez un angajament și să le dau apoi raport scris periodic. Să menționez de fiecare dată cine a fost și ce s-a discutat. Și mi-a atras atenția că fiecare

Toma Caragiu, Nichita Stănescu și Mihai Bandac la o Plenară SIRFA, 1975

Atunci când după 7-8 ani, l-am vizitat pe Mihai Bandac, era cu Toma Caragiu, cu câinele lui, Puși, cu Geoe Minea și mulți alții. A mai venit și studentul acele talentat de la teatru, Radu Gheorghe, care cânta și făcea și comedie, improvizație. Absolvise Școala de muzică de la Tulcea și după revoluție a plecat în Statele Unite. Eu venisem cu soția mea, cu Doina, cu magnetofonul, am pus muzica noastră dragă spaniolă, Pachera de Herez și alții. Una dintre studentele de la Facultatea de teatru a început să danseze spaniolește. Mihai cu chitara în priză mereu. Mai venea un băiat de vizavi, Adrian Nicula, se pare cu misiune specială, trimis să cumpere vin și ce mai trebuia.

Era foarte frumos, ca în anii studenției, atmosferă de bucurie, de prietenie, de poezie și de cântec.

Mihai Bandac se tachina în permanență cu Toma Caragiu. Se vedea că le plăcea teribil. Noi ne prăpădeam de râs, valurile de simpatie mutându-se rapid de la unul la altul. Fetele erau absolut în delir, domnul Toma le fermecase definitiv. Ele îl știau doar de pe scenă, nu-l mai întâlniseră în particular, iar el era în culmea gloriei. Se schimbau replici și glume subțiri. Era umor de cea mai bună calitate. Nici vorbă de aluzii, sau vorbe dușmănoase.

Radu Gheorghe și Comisia de vizionare

Cea mai **tristă amintire** a mea în aceste privințe are de-a face doar adiacent cu grupul **Sfinx**; personajul central al întâmplării a fost actorul **Radu Gheorghe**. În acea vreme, **Radu Gheorghe** avea un fel foarte **personal** de a-și construi „**evenimentele scenice**”: erau legate total de **reacțiile momentane ale publicului**. În funcție de aceste răspunsuri ale publicului, **Radu** își **modifica în „realtime”** numărul; era capabil să aducă o masă de oameni la reacții de râs isteric înainte de a fi spus un singur cuvânt.

La un moment dat, am organizat un concert, „**Sfinx și invitații lor**”; printre invitații noștri era și **Radu Gheorghe**.

Cum era obiceiul, am fost obligați la o „**vizionare**”; cu jenă, l-am anunțat pe **Radu** că trebuie să vină să-și facă numărul în fața **comisiei de vizionare**. Am asistat personal la momentul în care **Radu Gheorghe** a parcurs acea vizionare

și a fost absolut **kafkiană**.

Am simțit literalmente o **durere fizică** văzându-l pe **Radu**, pentru care **reacția publicului** era într-adevăr **vitală**, cum **încearca disperat să smulgă o reacție**, o reacție oarecare, orice reacție! - de la acei **4 oameni care îl priveau opac**, în așteptarea cuvintelor pe care trebuiau să le cenzureze cu **vigilența lor neabătută**.

Radu a încercat totul, absolut totul, fără să aibă de la ei nici cea mai mică reacție. N-o să uit niciodată fețele lor și mai ales **expresia** pe care am citit-o atunci în **ochii** lui.

Dacă aș fi fost sculptor și aș fi avut de făcut „**Statuia artistului în comunism**”, modelul meu ar fi fost cu siguranță **Radu Gheorghe** față în față cu acea **comisie**.

Dan Andrei Aldea

A consemnat Radu Lupașcu